Gestaltningsprogram

DRAKSKEPPET

huge TITANIA Huddinge

MÅNAD 2026

Innehåll

1.0 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte s. 3
1.2 Vårby Haga s. 4
1.3 Stadsutveckling s. 5
1.4 Sammanfattning platsanalys s. 6

2.0 Struktur & stadsbyggnad

2.1 Vision s. 7
2.2 Stadsbyggnadsprinciper s. 9
2.3 Situationsplan s. 11

3.0 Gestaltning: Kvarter och bebyggelse

3.1 Drakskeppet Norra & Södra s. 12
3.2 Torghusen s. 19
3.3 Nätstation s. 28
3.4 Elevationer s. 29
3.5 Översikt entréplan s. 31
3.6 Sektioner s. 32
3.7 Hållbarhet s. 35
3.8 Utemiljön på kvartersmark s. 37
3.9 Bostadsgårdar s. 41

4. Gestaltning: Allmän plats

4.1 Allmän plats s. 48
4.2 Solhagavägen s. 49
4.3 Kvartersparken s. 54
4.4 Masmo torg s. 57

1.1 • Bakgrund och syfte

BAKGRUND OCH MÅL

Huddinge växer och Vårby är ett av kommunens utpekade utvecklingsområden där man vill ta vara på det kollektivtrafiknära stationsläget och främja en hållbar tillväxt genom att koncentrera bostäder och service. Projektet, centrerat kring Drakskeppet 1 m.fl. vid Masmo station, syftar till att förtäta området och skapa en levande och sammanhängande stadsstruktur som knyter an till kringliggande områden. Målet är att aktivera området genom att tillskapa en varierad bostadsbebyggelse med lokaler, bostadsentréer och inkluderande mötesplatser och utomhusmiljöer vid Masmo torg, längs Solhagavägen och i Solhagaparken.

Den nya bebyggelsens placering, skala, struktur och typologier ska bilda en ny årsring i samspel med områdets kulturhistoriskt värdefulla miljöer med omsorg och hänsyn till den befintliga stads- och landskapsbilden.

SYFTET MED GESTALTNINGS-PROGRAMMET

Gestaltningsprogrammets syfte är att illustrera och tydliggöra planens intentioner och fastighetsägarens och kommunens ambitioner. Gestaltningsprogrammet beskriver och konkretiserar principerna för stadsrummens och bebyggelsens utformning.

Riktlinjer formuleras för användning av material, färger, vegetation, utrustning och andra element som ger området och bebyggelsen önskad karaktär. Gestaltningsprogrammet avses läsas tillsammans med plankarta och tillhörande dokument. Riktlinjerna vill även framgent stödja områdets fortsatta utveckling, så att planområdet behåller och utvecklar sin specifika karaktär och identitet.

Gestaltningsprogrammets mål är att skapa samsyn samt en gemensam referensbas för projektets nuvarande och kommande aktörer samt att säkerställa en väl utförd och långsiktigt hållbar bebyggelse. Programmet ska dessutom fungera som riktlinjer för projektet efter planskedet och utgöra stöd vid kommande handläggning av bygglov.

ARKITEKTUR I HUDDINGE

Huddinges arkitekturstrategi, 2020, beskriver kommunens hållning, mål och riktlinjer i arkitektur- och gestaltningsfrågor med syftet att höja den arkitektoniska kvaliteten på det som byggs. Detta genom att använda strategin i två steg:

1. Utgå ifrån platsen: platsens förutsättningar och kvaliteter ska tillvaratas och utvecklas för att bidra till omgivning och en större helhet.

2. Utveckla platsen: hur det enskilda projektet kan bidra till platsens utveckling. Detta utgår från sex teman: Det publika rummet, Historiska spår, Skala & täthet, Rörelser & stråk, Gröna & blå rum samt Inkluderande rum.

Masmo torg

Gestaltningsprogram för Drakskeppet i kommundelen Vårby Haga är framtaget av Common People Architecture på uppdrag av Titania och Huge i samarbete med Huddinge kommun.

Huddinge kommuns arbetsgrupp

Medverkande byggaktörer och konsulter:
Massoud Levin, Titania
Hayder Hatem, Huge

Arkitekter, Common People
Stefan Pollard, Emma Elv, Alma Segerholm, Sofia Lindelöf, Johanna Nordin, Rikke Guldhammer

Landskapsarkitekter kvartersmark, Common People
Fredrik Wennberg, Rikke Guldhammer

Landskapsarkitekter allmän platsmark, Ramboll & LAND
Ramboll: Christian Svensson, María Zúñiga.
LAND: Tora Bärnarp, Therese Lemos

1.2 • Vårby Haga

OMRÅDET IDAG

Vårby Haga är idag ett av Huddinge kommuns och kommundelen Vårbys lokala centrum och ligger mellan två stora trafikleder: E4/E20 (Södertäljevägen) samt Botkyrkaleden. I väster avgränsas området av Fittjaviken och i öster av Masmoberget och Gömmarens naturreservat. Stadsdelen består av storskalig bostadsbebyggelse från främst 1960-talet med senare tillägg från 1980- och 2010-talen. Den västra delen utgörs av ett handelsområde, delvis samtida med bostadsbebyggelsen som innehåller ett lokalt serviceutbud bestående av dagligvarubutik, take-away restauranger, gym och vårdcentral. En viktig målpunkt i områdets sydvästra del är Masmo torg med intilliggande tunnelbanestation.

ARKITEKTUR & HISTORIA

Den ursprungliga delen av flerbostadshusområdet från miljonprogramsåren i Vårby Haga utgörs av en sammanhållen bebyggelsestruktur med sex punkthus i väster samt det drygt 300 meter långa lamellhuset Ormen Långe vars vågformade kurvatur speglar Masmobergets sträckning intill. Byggnaden är utpekad som ett särskilt värdefullt exempel på det tidiga 60-talets arkitektur och planeringsideal är ett av få exempel i Stockholmsområdet på verkligt monumental bostadsarkitektur som kännetecknar denna epok.

Flygbild över Vårby Haga med Ormen Långe

Gömmarens naturreservat och Masmoberget angränsar till planområdet

Masmo torg med utblick mot Solhagaparken

Översiktskarta med planområdesgräns

1.3 • Vårby Haga

STADSUTVECKLING

I Huddinge kommuns Utvecklingsplan för Vårby (Diarienummer: KS-2018/266) föreslås Vårby Haga utvecklas och förtätas med bostäder och lokaler för service med tydliga stråk och kopplingar mellan målpunkter i och utanför stadsdelen såsom Masmotorget, Solhagaparken, Gömmarens naturreservat och den nya planerade stadsdelen Vårby Udde omedelbart norr om E4/E20. Även kontakten ner mot Fittjaviken kan förstärkas med bebyggelse som tydligare vänder sig åt detta håll och även med nya rekreativa stråk i anslutning till vattnet. En förenkling av gatustrukturen kan också bli möjlig där Botkyrkaleden på sikt omvandlas från trafikled till stadsgata och dess starka barriärverkan minskas.

Medan det finns ett naturligt behov av att tillföra bebyggelse med en delvis annan typologi och skala så behöver detta ske på ett sätt som inte förvanskar eller förminskar stadsdelens välbevarade och tidstypiska arkitektur eller gör den ursprungliga stadsstrukturen svår att utläsa.

Ormen Långe, sett från Solhagaparken

Masmo torg

Punkthusen längs med Botkyrkavägen

Entréer till Ormen Långe från Solhagavägen

Drakskeppet planområde

Trafikverket

E4 Förbifart Stockholm och tvärförbindelse Södertörn

Planerad tunnel, Tvärförbindelse Södertörn

Utredningskorridor för Spårväg syd

Vårby utvecklingsplan
(Diarienummer: KS-2018/266)

Utvecklingsområden

Vårby Udde, pågående detaljplan

Utpekad stadsgata

Utpekad lokalgata

Utpekat rekreativt stråk

Viktiga utvecklingsplatser

Utpekade nya kopplingar till vattnet

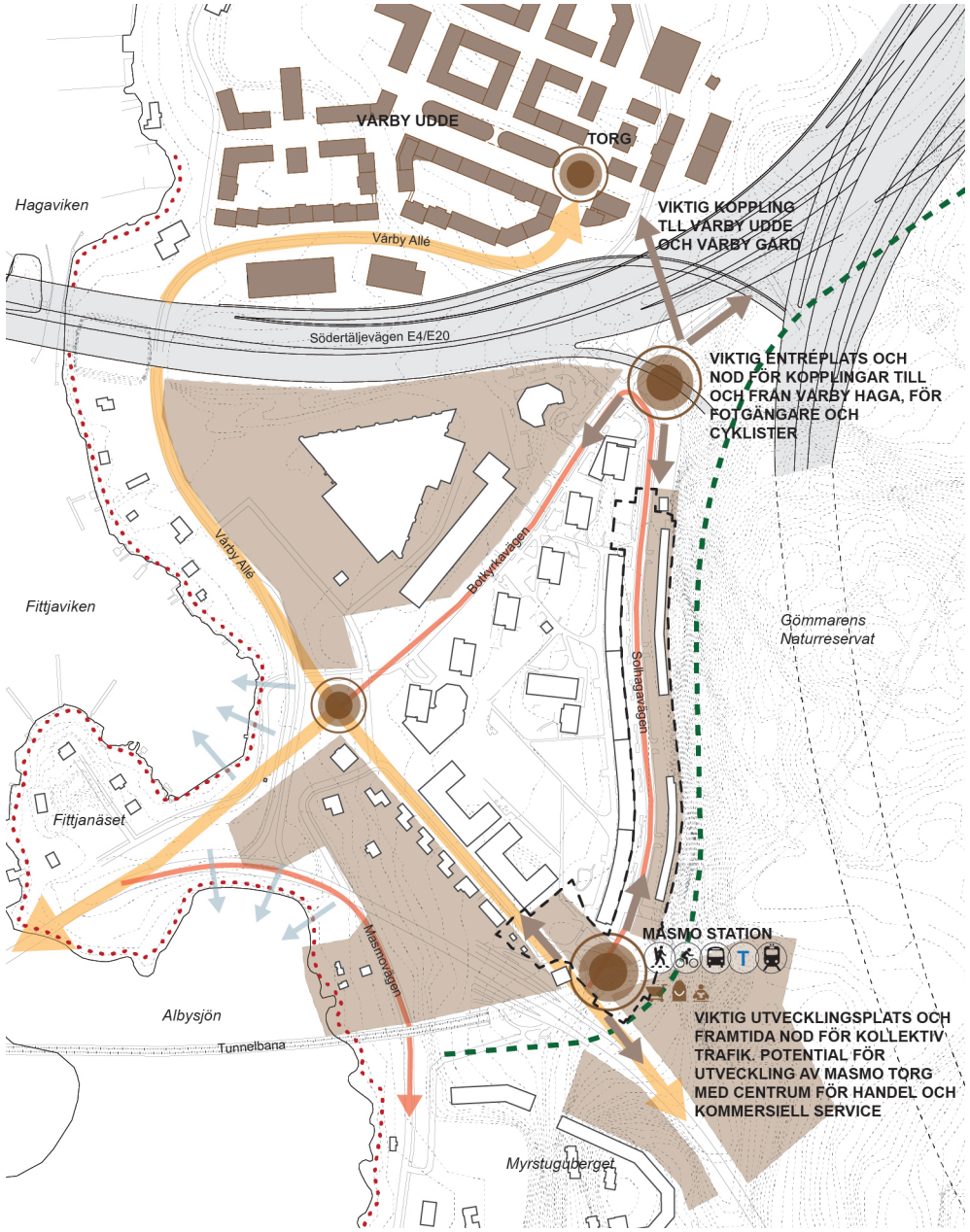
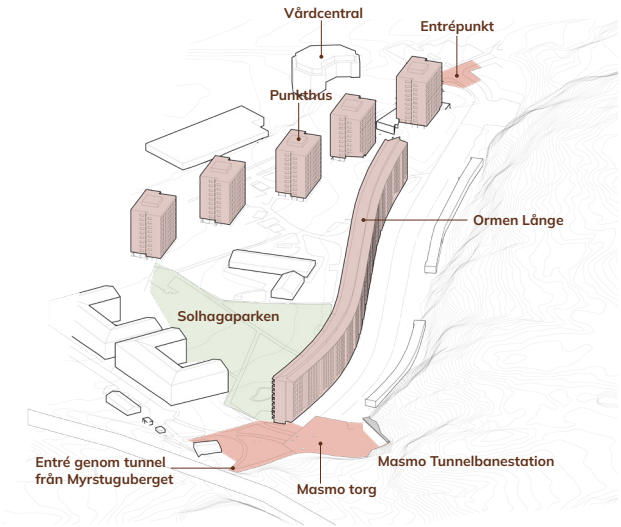
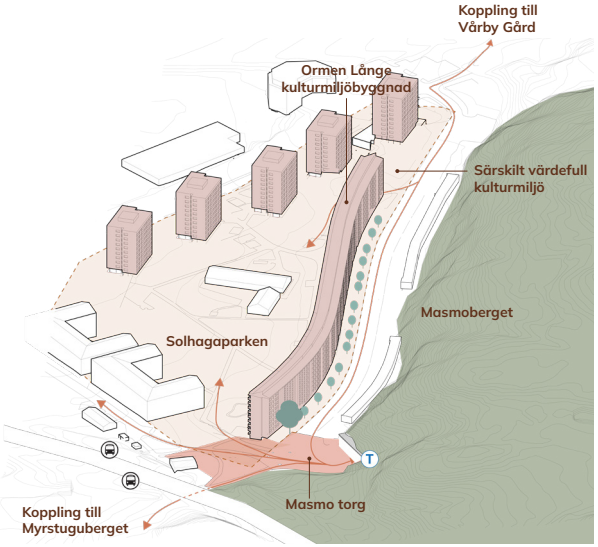
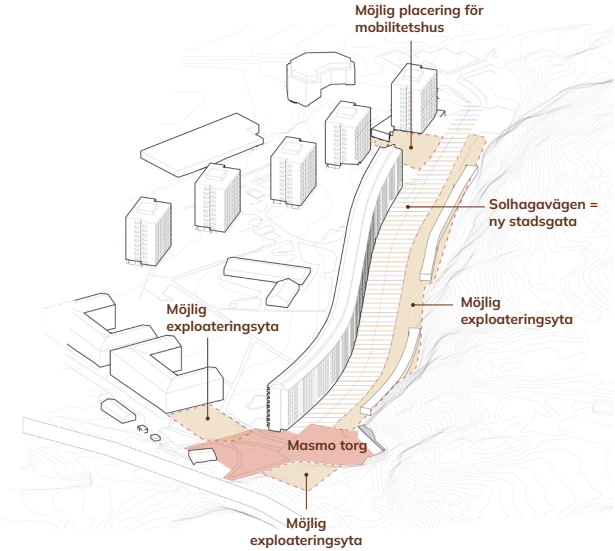

Diagram: Stadsutveckling, Vårby Haga

1.4 • Sammanfattning platsanalys

1. Prioritera strategiska platser

Masmo torg
- Vårby Hagas kärnplats
- Knutpunkt för kollektivtrafik
- Entréen till Vårby Haga
- Viktiga kopplingar till Solhagaparken, Albysjön och Myrstuguberget

Entrépunkt
- Viktig kopplingspunkt i korsningen mellan Solhagavägen och Botkyrkavägen
- Entré till Vårby Haga från norr
- Viktig gc-bana mot Kungens Kurva
- Koppling till Vårby Gård
- Vårdcentral

Solhagaparken
- Skyddad grön parkmiljö
- Lekplats
- Idrott och sport
- Förskola

Märkesbyggnader: Ormen Långe & punkthusen
- Särskilt värdefulla kulturmiljöbyggnader
- Typiskt exempel på sen 50-tals- och tidig 60-talsbostadsarkitektur
- Ormen Långes böljande form och dess storlek gör att den är unik för sin tid

2. Ta vara på

Särskilt värdefullt bebyggelseområde
- Stor hänsyn ska tas till områdets karaktär och värden, både på områdes- och byggnadsnivå
- Det ursprungliga flerbostadshusområdets planform och komposition av byggnader orienterade kring en öppen gård är känsligt för förändring och bör bevaras

Masmo torg
- Bevara torget som en kärnplats i stadsdelen
- Bevara och utveckla torgets belysningskoncept

Masmoberget
- Masmobergets bergssida bör fortsatt kunna uppfattas som ett starkt landskapselement från Solhagavägen.
- Ta höjd för platsens topografiska förutsättningar

Kopplingar
- Bevara kopplingar till Solhagaparken, till Myrstuguberget och längs Solhagavägen till Vårby

Grönska
- Bevara en grön struktur längs med Solhagavägen
- Bevara befintlig ek mellan Ormen Långe och punkthusen
- Bevara Solhagaparken och fotgängares möjlighet att röra sig ostört från trafik i de bilfria miljöerna

3. Läka

Arkitektur
- Ytor med markparkering kan exploateras med ny bebyggelse och parkeringsgarage som kan bidra till varierad skala och bebyggelsetypologi
- Takterrasser och balkonger kan tillföras för ökad aktivitet och detaljering
- Solhagavägen kan omformas till stadsgata
- Ny bebyggelse och utveckling av Masmo torg kan förstärka viktiga kopplingar

Trygghet
- Ny bebyggelse kan bidra med aktiva bottenvåningar, fler fönster och entréer mot Solhagavägen och Masmo torg som ökar trygghetsupplevelsen
- Förbättra belysning i gång- och cykeltunneln till Myrstugeberget

2.1 • Vision

NAVET I SÖDRA VÅRBY

I takt med att stora delar av området Vårby förtätas och förändras under en kommande period av stark tillväxt så kommer Vårby Haga att bli ett allt viktigare nav och centrum i ett större sammanhängande urbant landskap som bl.a. innefattar den planerade stadsdelen Vårby Udde och omvandlingen runt Botkyrkaleden som Tvärförbindelse Södertörn förväntas möjliggöra.

LÄNKA IHOP OCH FÖRTÄTA

Vårby Haga kännetecknas idag av storskalig bostadsbebyggelse och externhandel med tillhörande asfalterade parkeringsytor. Stora boendekvalitéer och kulturhistoriska värden finns i den befintliga bebyggelsen från 60- och 70-talen men då Vårby Hagas sammanhang förändras behöver denna på ett genomtänkt och varsamt sätt kompletteras för att skapa tydligare sammanhang och stråk samt en mer upplevelserik och uttrycksfull stadsdel. Parkeringsytorna på fastigheten Drakskeppet 1 vid Solhagavägen föreslås bebyggas med nya bostäder medan gaturummet disponeras om. Tillsammans bidrar detta till att omvandla Solhagavägen till ett funktionstätt, urbant stråk med en miljö anpassad till fotgängare och cyklister snarare än endast biltrafik.

De tillkommande bostäderna i Vårby Haga ger också möjlighet att förtäta kring Masmo torg och anslutningen till tunnelbanestationen. Torget får både en ny utformning och ett rikare innehåll i form av nya målpunkter såväl som en tydligare avgränsning av utemiljön med entréer och kopplingar till Solhagaparken, Gömmarens naturreservat och bostadsområdet Myrstuguberget genom gångtunneln under Botkyrkaleden. De nya bostäderna förbättrar förutsättningarna för en trygg miljö genom god överblick över allmän plats och stråk.

KOMPLETTERA OCH FÖRNYA

Bostadsbeståndet i hela Vårby och Vårby Haga i synnerhet är relativt ensidigt vad gäller typologier, lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer. Den nya bebyggelsen behöver på ett hållbart sätt komplettera det befintliga beståndet och tillföra nya stads- och boendekvalitéer samt underlätta för flyttkedjor inom området genom exempelvis ungdomslägenheter och bostadsrätter.

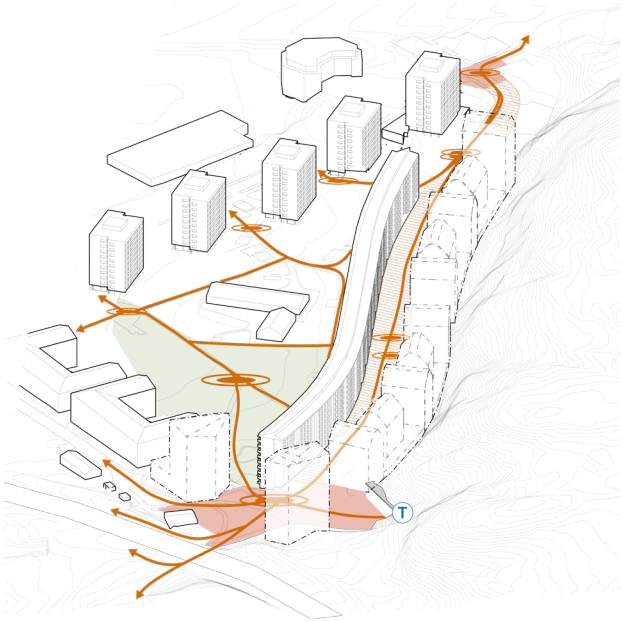
NY ÅRSRING

Den föreslagna utvecklingen av Vårby Haga behöver ta till vara och utveckla de stora kvalitéer som finns i den befintliga bebyggelsen samtidigt som en lätt avläsbar och tydligt samtida årsring tillförs. En lugn och rytmisk gestaltning präglar den sekvens av tio punkthus som föreslås på Drakskeppet. Husen är omväxlande placerade med gavel eller långsida mot Solhagavägen och med en varierad siluett och ett taklandskap som kontrasterar mot, men aldrig överstiger Ormen Långes långa, enhetligt låglutande tak. Kontakt mellan gata, Ormen Långe och Masmoberget bibehålls genom de återkommande släppen. De nya tilläggen används för att rama in och förtydliga stads- och gaturum, inte minst de bostadshus som föreslås i anslutning till Masmo torg. Husen anknyter lika mycket till det naturliga landskapet i form av bergssida och sluttningar som till tidigare bebyggelsen.

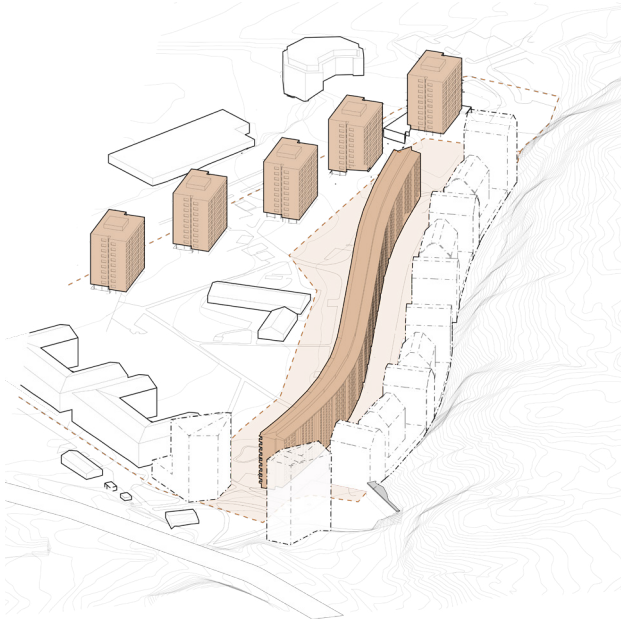
ILLUSTRATION MASMO TORG, VY FRÅN VÄST

2.2 • Stadsbyggnadsprinciper

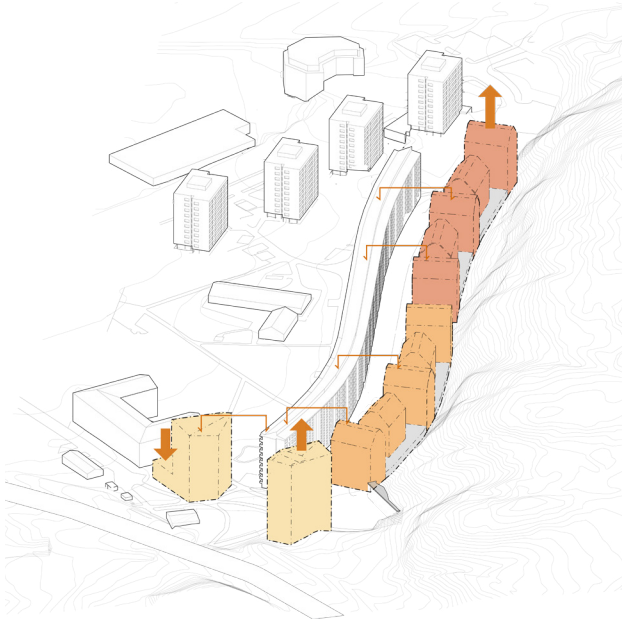
1. Det publika rummet

En trygg och attraktiv stadsmiljö skapas genom att bebyggelse placeras för att förstärka viktiga stråk och offentliga rum samt anslutningar och entrépunkter till anslutande närområden. Publika mötesplatser såsom Masmo torg byggs om och får möjlighet att hysa nya funktioner. Dagens stora parkeringsytor flyttas in i garage och gaturum byggs om för att prioritera gående och cyklister.

2. Historiska spår

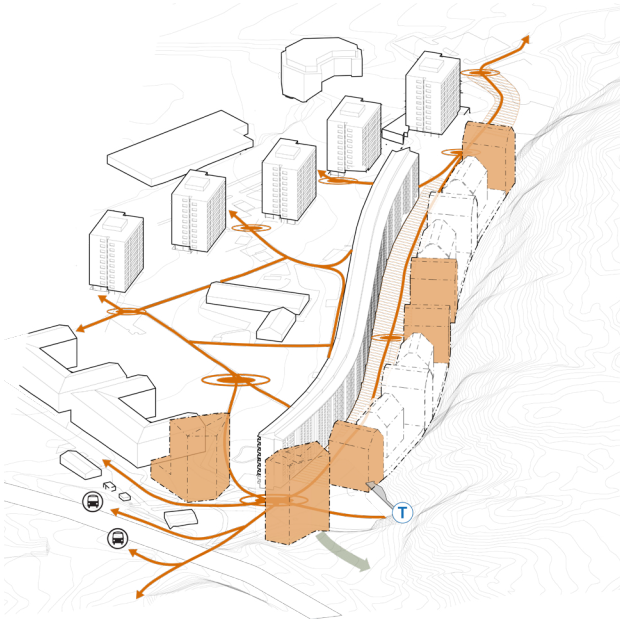
Ny bebyggelse samt förändringar av gatu- och stadsrum anpassas för att komplettera och stödja platsens ursprungliga sammanhang och historik från 60- och 70-talet. Områdets sammanhållna karaktär bejakas men tillförs en ny årsring av något mer variationsrika byggnader. Ormen Långe samt tillhörande punkthus blir även fortsatt det dominerande inslaget på platsen. Anknytningar söks till andra karaktärsstarka kulturmiljöer såsom Myrstugeberget och den kommande stadsdelen Vårby Udde.

3. Skala och täthet

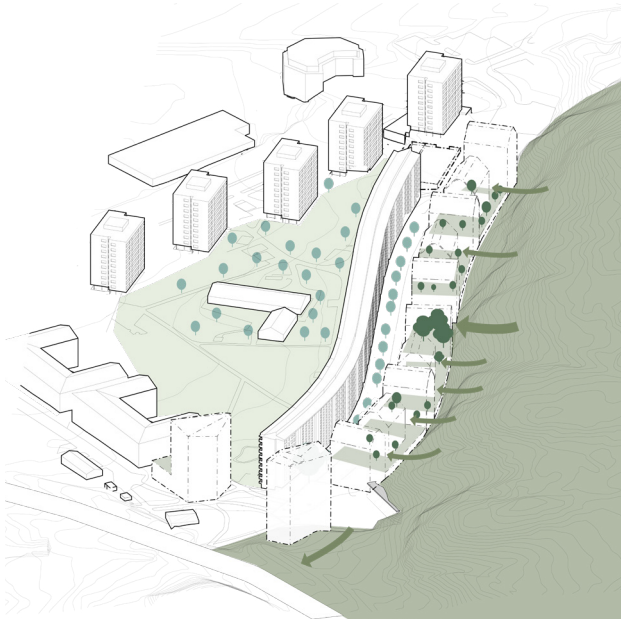
En robust och sammanhållen struktur bestående av lätt avläsbara delområden föreslås. Drakskeppet Norra och Södra längs med Solhagavägen samt Torghusen vid Masmo torg. Befintlig bebyggelse fortsätter råda i höjd och skala. Släpp i den nya bebyggelsen längs Solhagavägen ger möjlighet till fortsatt visuell kontakt med Masmobergets västsida och naturreservatet ovanför. De nya husen i anslutning till Masmo torg bidrar till en intensivare miljö runt torget med fler människor i rörelse, lokaler i bottenvåningar och trygghetsskapande uppsikt från ovanförliggande bostäder.

2.2 • Stadsbyggnadsprinciper

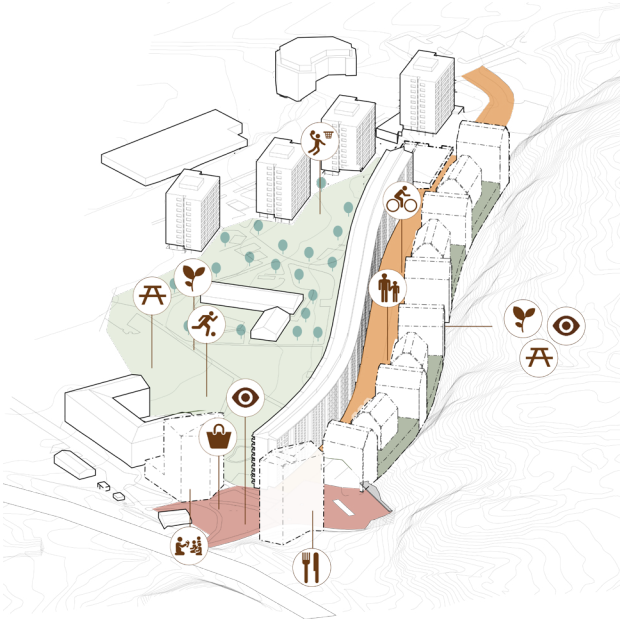
4. Rörelser och stråk

Den nya bebyggelsestrukturen utformas för att förstärka målpunkter inom området och skapa trygga och lättorienterade stråk. Solhagavägen byggs om och blir ett händelserikt och funktionsintensivt gaturum i större utsträckning utformat för gående och cyklister och stort utrymme för stadsträd och vegetation. Över tid kommer utvecklingen av bl.a. Vårby Udde leda till att betydligt fler människor rör sig längs med Solhagavägen och till och från Masmo torg med tunnelbanestation. Detta återspeglas i föreslagen utformning av sockelvåningar med god kontakt med stadsrum utanför och tätt mellan bostadsentréer. Lokaler i särskilt publika lägen och nya vistelseplatser med gott mikroklimat tillskapas.

5. Gröna och blå rum

Masmoberget och naturreservatet ovanför utgör idag ett viktigt visuellt landskapselement längs med Solhagavägen. Bebyggelsen utformas så det skapas nya siktlinjer mot Masmoberget och gröna upphöjda bostadsgårdar suddar ut gränsen mellan bebyggelse och natur. Centralt på Solhagavägen skapas ett större släpp mellan bebyggelsen där Masmoberget kan upplevas i hela sin höjd och utgör en grön bakgrund till områdets nya kvarterspark. I Solhagavägens nya utformning skapas plats för ett nytt grönt stråk längs med Ormen Långes fasad som tillsammans med en grön förgårdsmark och gröna fasader på den nya bebyggelsen skapar en grön gata som tar hand om gatans dagvatten i öppna regnträdgårdar. På Masmo torg tillförs fler träd och planteringar, torg och park flätas samman. Från torget skapas också en ny entré till Gömmarens Naturreservat.

6. Inkluderande rum

Blandade upplåtelseformer och funktion, varierade byggnadstypologier och god tillgänglighet till kollektivtrafik och närhet till service är viktiga förutsättningar för att skapa en inkluderande stadsdel. I utvecklingen av planområdet föreslås två nya mötesplatser som tillsammans med Solhagaparken och ombyggnaden av Masmo torg skapar ett nätverk av målpunkter med ett varierat utbud av aktiviteter och möjligheter. I samband med nybyggnationen inkluderas också befintliga utemiljöer som är i behov av utveckling. Upprustningen av området skapar ett bra sammanhang mellan olika områden och platser vilket förbättrar orienterbarhet och tillgängligheten för boende och besökare.

2.3 • Situationsplan

Skala: 1:2000 (A4)

0 20 50 100

N

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

SOLHAGAVÄGENS NYA RYTM

Den nya bebyggelsen som föreslås ersätta de stora parkeringsytorna intill Solhagavägen följer Ormen Långes böljande form och ramar in det nya gaturummet. De nya husen placeras i en jämn rytm och med släpp mellan husen som bevarar siktlinjer upp mot Masmoberget och Gömmarens naturreservat från såväl Solhagavägen som anslutande delar av Ormen Långe.

Totalt är det 10 st nya hus som ramar in Solhagavägens östra sida. Dessa hus bildar i sin tur två kvarter med fem hus i varje (A1-A5 resp. B1-B5), där varje kvarter hålls samman av en en våning hög sockel som bl.a. innehåller garageplatser för såväl nya som befintliga bostäder.

I mellanrummen mellan husen, på det upphöjda gårdsbjälklaget, finns trädgårdar och vistelseytor för de nya bostäderna. Mellan Norra (A1-A5) och Södra kvarteret (B1-B5) öppnar sig en större grönyta där Gömmarens bergskant och grönska får kliva ner till gatan och övergå i en anlagd kvarterspark.

Den tillkommande bebyggelsen blir ett arkitektoniskt sammanhållet men varierat tillägg som kompletterar och samspelar med områdets byggnader från 1960-talet. De nya husens brutna sadeltak ger ett karaktäristiskt taklandskap som förstärks genom att byggnaderna placeras omväxlande med gavel eller långsida ut mot gatan. Gestaltningen förhåller sig lyhört till områdets och i synnerhet Ormen Långes materialpalett och fasadrytm med rött tegel och vita gavlar ut mot Solhagavägen.

Solhagavägen får en betydligt mer stadsmässig karaktär när den nya bebyggelsen tillsammans med Ormen Långe ramar in gatan och tillför många nya bostadsentréer, inslag av lokaler närmast torget samt visuell kontakt mellan bostäder, gård och gata.

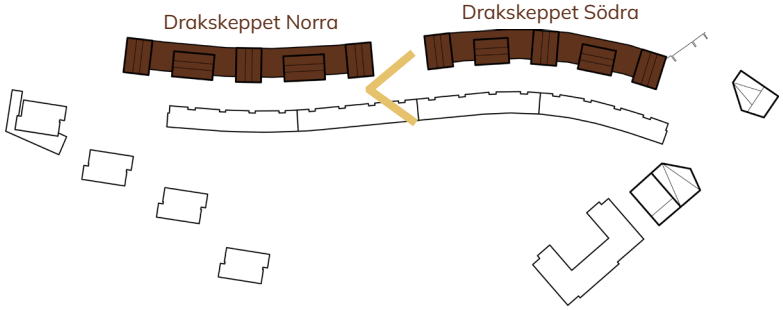
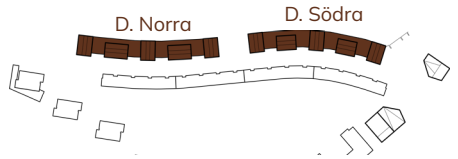

Illustration Solhagavägen, vy blickar söderut, kvartersparken vänster i bild.

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

GESTALTNINGSPRINCIPER

Den nya bebyggelsen består av enskilda hus med formstarka tak och en vridning i placering vilket ger rytm och variation som syftar till att bryta upp byggnadsskalan längs med Solhagavägen och komplettera Ormen Långes långa, monumentala volym och kontinuerliga och sammanhållna uttryck. Samtidigt förhåller sig de nya husen till den befintliga bebyggelsen genom att anpassa sig i höjd, materialitet och färgsättning.

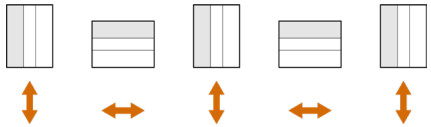
De nya husen längs med Solhaga-vägen förhåller sig i våningsantal och höjd till den befintliga bebyggelsen där inga hus tillåts överstiga Ormen Långes nockhöjd. Huset längst i norr (A1) tillåts bli något högre då det står vid sidan av men inte bakom Ormen Långe. I våningsskala förhåller det sig till befintligt punkthus i fastigheten Ormen Långe 1.

Variation i Solhagavägens funktionstäta gaturum skapas genom att sockelvåningarna mellan bostadshusen dras in från gatan med mer utrymme till förgårdsmark med bl.a. plantering och en förbättrad upplevelse av gaturummet.

Bostadshusens bottenvåningar innehåller en blandning av funktioner som till stor del vänder sig ut mot Solhagavägen. Bostadsentréerna är indragna från gatan och entrérummen är väl uppglasade. Närmast Masmo torg planeras för lokaler. Bottenvåningarna i de nya husen utformas med hög grad av öppenhet och kontakt ut mot utanförliggande stadsrum som komplement till Ormen Långes relativt slutna bottenvåningar i gatuplan.

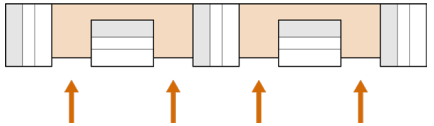
GESTALTNINGSPRINCIPER

- Bygganderna ska vridas i sin placering i förhållande till varandra och Solhagavägen.
- Sockelvåning mellan hus ska vara indragen från intilliggande byggnads fasadliv.
- Nockhöjd för nya byggnader förhåller sig till intilliggande befintligt hus.
- Nya hus har sadeltak och våningantal varierar.
- Ovanpå sockeln placeras gröna gårdar. Gårdarna kompletteras med takterrasser.
- Bottenvåningarna har många fuktioner och öppnar upp mot gatan. Entréer är indragna från gatan.

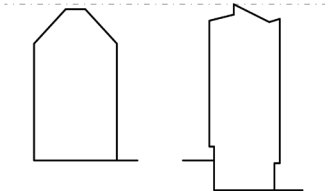
1. PLACERING

Genom olika riktning bildas Gatuhus och Gavelhus

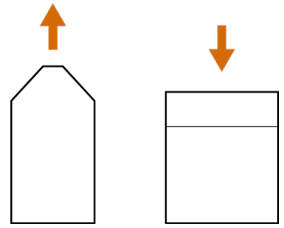
2. SOCKELVÅNING

Sockelvåningen är indragen

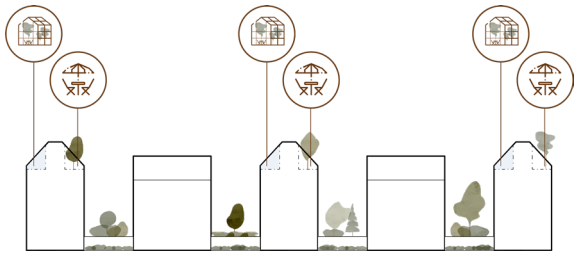
3. BYGGNADSHÖJD

Ny bebyggelse är anpassad till att inte överstiga befintliga hus

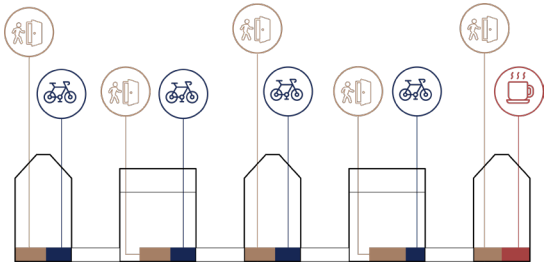
4. VARIERAT TAKLANDSKAP

Sadeltak och variation i våningshöjd

5. GÅRDSMILJÖER

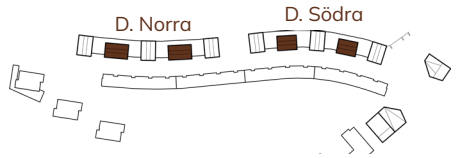
Upphöjda gårdar och takterrasser

6. FUNKTIONSTÄTA BOTTENVÅNINGAR

Funktioner som vänder sig ut och aktiverar gatan

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

MATERIAL & PALETT - GATUHUS

De nya hus som möter Solhagavägen med sin långsida benämns som “Gatuhusen”. Gatuhusen ramar in Solhagavägens östra sida och ska utformas med huvudfasader i rött tegel. Tegelfasaden kan utföras platsmurat, prefabricerat eller med skärmtegel.

Val av tegelsten och kulör ska samspela och harmoniera med teglet på den befintliga byggnaden Ormen Långe.

Gavlarna möter gårdarna och utförs i ljus puts och gavelformen stärks genom en ram av tegel från huvudfasaden. Den ljusa putsen hjälper till att förstärka dagsljusnivåerna för intilliggande bostäder och gårdsrum.

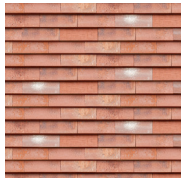
Balkonger placeras på husets långsidor och balkongerna utförs nätta och med en lugn och repetitiv placering. Balkongerna är i en kulör lika tegelfasaden och räckena är huvudsakligen täta. Balkongers undersida målas i kulör lika fasad. Gatuhusens tak är röda och samspelar med fasadteglet. Taken kan utformas med takkupor och takfönster.

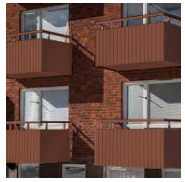
Tegel

Puts

Skärmtegel

Täta balkonger

ILLUSTRATIONSEXEMPEL NORRA KVARTERET:

Gavel med tegelram och ljus puts.

Huvudfasad med skärmtegel och balkonger.
Tak med skärmtegel och takfönster.

Huvudfasad med tegel och balkonger.
Tak i plåt med takkupor.

ILLUSTRATIONSEXEMPEL SÖDRA KVARTERET:

Gavel med tegelram och ljus puts.

Fasader 1:500 (A4)

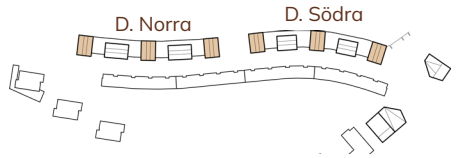

Huvudfasad med skärmtegel och balkonger.
Tak med skärmtegel och takfönster.

Huvudfasad med tegel och balkonger.
Tak i plåt med takkupor.

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

MATERIAL & PALETT - GAVELHUS

De nya hus som möter Solhagavägen med sin gavel benämns som “Gavelhusen”. Gavelhusen ger vertikalitet och takt till Solhagavägen och samspelar med Ormen Långes ljusa utkragande byggnadsdelar. Gavlarna ska utföras i ljus puts med en ram av tegel som förstärker gavelns form.

Gavelhusens långa huvudfasader möter både gårdsrum och kvarterspark liksom Masmo torg. Huvudfasaderna ska vara av ett ljust tegel. Tegelfasaden kan utföras platsmurat, prefabricerat eller med skärmtegel. Val av tegelsten och kulör ska anpassas för att en välavvägd helhet som samspelar med de röda fasaderna de putsade gavlarna.

Balkonger placeras på husets långsidor och balkongerna utförs nätta och med en lugn och repetativ placering. Balkongerna är i en ljus kulör och räckena är huvudsakligen täta.

Gavelhusens tak är ljusa och samspelar med fasadteglet. Taken kan utformas med takkupor och takfönster.

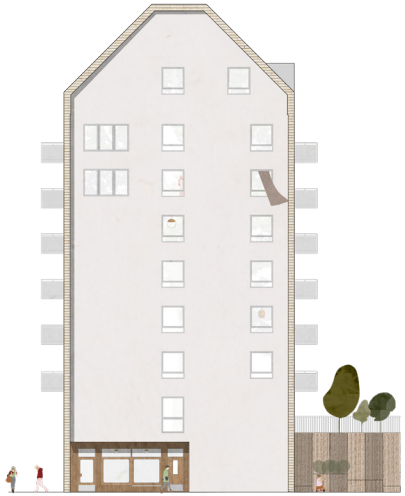

Tegel

Puts

Skärmtegel

Täta balkonger

ILLUSTRATIONSEXEMPEL NORRA KVARTERET:

Gavel med tegelram och ljus puts

Huvudfasad med skärmtegel och balkonger. Tak med skärmtegel och takkupor.

Huvudfasad med tegel och balkonger. Tak i plåt med takkupor.

ILLUSTRATIONSEXEMPEL SÖDRA KVARTERET:

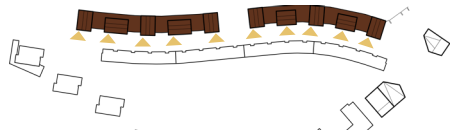

Gavel med tegelram och ljus puts

Huvudfasad med skärmtegel och balkonger. Tak med skärmtegel och takterrass.

Huvudfasad med tegel och balkonger. Tak i plåt med takterrass.

Fasader 1:500 (A4)

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

SOCKELVÅNING

De nya bostadshusen ska bidra till att Solhagavägen blir en mer aktiv och upplevelserik stadsgata. Norra och Södra kvarteret planeras med entréer och bostadskomplement mot Solhagavägen medan huset B5 närmast Masmo torg får en stor kommersiell lokal som öppnar upp mot torgytan.

Bottenvåningen på samtliga bostadshusen ges en högre våningshöjd för att skapa generösa och inbjudande entréer och större flexibilitet i funktion. Bostadsentréerna utförs indragna från gatan, med inspiration från entréerna i Ormen Långe som ligger under utskjutande byggnadsdelar. Indragen är generösa, med kontrasterande fasadmaterial och hög detaljeringsnivå. Entrévåningen får glaspartier mot gatan både från entrérum och cykelrum.

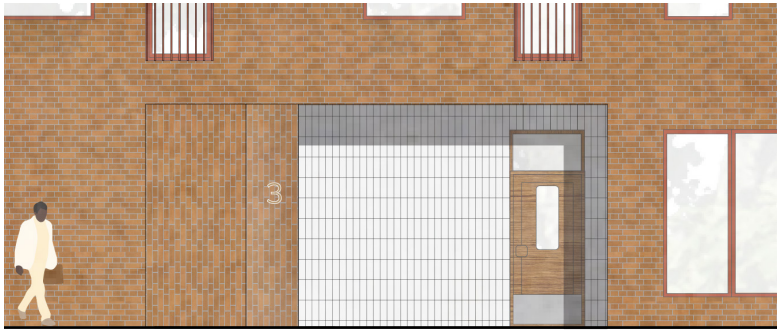
Entréindragen utförs med stor omsorg kring materialval, detaljering och belysning.

Gatuhusen - Den röda tegelfasaden övergår i ett ljust indrag med t.ex. vit klinker.

Gavelhusen - Den ljusa putsfasaden kompletteras med ett indrag i naturträ.

Sockelvåningen mot Masmo torg har stora glaspartier och egen entré in till den kommersiella lokalen. Lokalläget tydliggörs genom ett fast skärmtak som skapar rumslighet och väderskydd längs med huvudfasaden. Sockelns tegelfasad ges extra omsorg i sin detaljering.

Skyltning för lokaler vid torget ska utföras som friliggande bokstäver kopplade till skärmtaket.

Indragen entré Gatuhus 1:100 (A4)

Indragen entré Gavelhus 1:100 (A4)

Indragen entré Gatuhus

Indragen entré Gavelhus

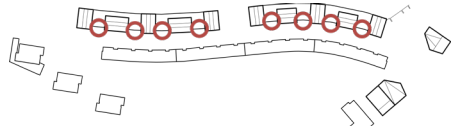

Lokaler mot Masmo torg 1:200 (A4)

Lokaler mot Masmo torg

3.1 • Drakskeppet Norra & Södra

SOCKELVÅNING

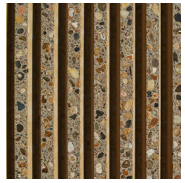
Mellan bostadshusen finns en envånings sockelfasad som täcker av garagen som placerats i suterräng mot berget. På det upphöjda bjälklaget ovan sockelvåningen ligger de nya bostädernas gårdar. Den låga höjden med tydliga släpp syftar till att bibehålla den visuella kontakten mellan befintliga bostäder/ Solhagavägen och Masmobergets sida.

Garageplanets fasad är indragen något från gatan och intilliggande bostadshus. Platserna som bildas framför indraget är till stor del planterade och grönskan tillåts klättra på fasaden och möta grönskan från den ovanliggande gården.

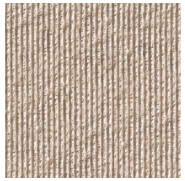
Sockelfasaden utförs mer sluten och står i viss kontrast till bostadshusens mer öppna och aktiva entrévåning. Fasaden ges omsorg i sin detaljering och får en lekfull, veckad relief som kan inkorporera funktioner som plantering och ljussättning. Genom sin materialitet och gestaltning anknyter sockelfasaden lika mycket till Masmoberget som bostadshusen intill.

Träpanel

Rillad betong

Rillad betong

Vajer med klätterväxter

Sockelfasad mellan bostadshus 1:100 (A4)

Sockelfasad framför garage 1:100 (A4)

Plan, indragen sockelvåning 1:100 (A4)

ILLUSTRATION SOLHAGAVÄGEN, VY FRÅN NORR MOT MASMO TORG

3.2 • Torghusen

MASMO TORG I NYTT SAMMANHANG

I planområdets södra del föreslås två nya byggnader i anslutning till Masmo tunnelbanestation som ramar in och aktiverar Masmo torg. Husen kommer att tillföra stadsdelen ett större utbud av såväl kommunal som kommersiell service och ge goda förutsättningar för en mer upplevelserik och trygg stadsmiljö med fler människor i rörelse. Under planarbetets gång har utformningen av de två torghusen förändrats i takt med att bland annat förutsättningarna kopplade till Spårväg Syds möjliga framtida stationsläge vid Masmo torg blivit tydligare. Husens placering vid sidan av snarare än bakom Ormen Långe möjliggör att en något högre byggnadsskala prövas här.

Huset C1 i Varvsvägens förlängning närmast torget planeras för att rymma ett nytt bibliotek samt en fritidsgård i en utdragen sockelvåning med ovanför liggande bostadsgård och ett tio våningar högt punkthus med bostäder. Skalan och antalet våningar motsvarar stadsdelens ursprungliga rad av punkthus längs med Botkyrkavägen. Genom placeringen av husets högdel närmast torget skapas ett brett släpp till grannbyggnaden på Mesanen 2 i söder vilket ger goda ljusförhållanden för såväl byggnader och bostäder som den anslutande delen av Solhagaparken.

Längs torgets södra sida föreslås ett något högre punkthus, C2 med tretton våningar varav tre i souterräng. Höjden markerar Masmo torgs växande betydelse som kollektivtrafiknav samtidigt som den motiveras av de stora höjdskillnaderna på platsen idag och en trolig dragning av spårvägen på viadukt söder om torget. Större delen av byggnadens sockelvåning föreslås innehålla kommersiella lokaler, gärna en restaurang som tar tillvara det mycket publika läget i direkt anslutning till torget och T-banan.

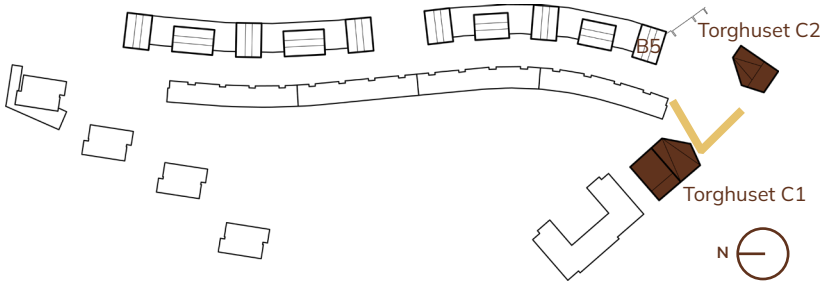
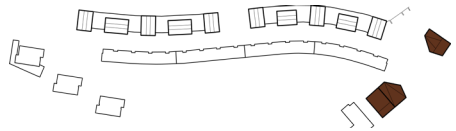

Illustration Masmo torg och Torghuset C2

3.2 • Torghusen

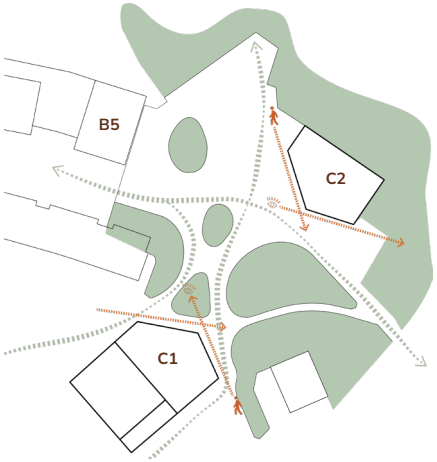

GESTALTNINGSPRINCIPER

Den nya bebyggelsen runt Masmo torg är placerad och utformad för att fylla flera viktiga funktioner i såväl stadsdelen som i den omedelbara närmiljön. Torghusen C1 och C2 kommer att bli nya orienteringspunkter i stadsbild och stadssilhuett och tillsammans med B5 rama in och aktivera torgets idag relativt öppna och odefinierade stadsrum. Torghusens föreslagna placering gör att Ormen Långes gavel inte skyms från torget och Botkyrkaleden och alltjämt bidrar till intrycket av platsen och av stadsfronten mot söder.

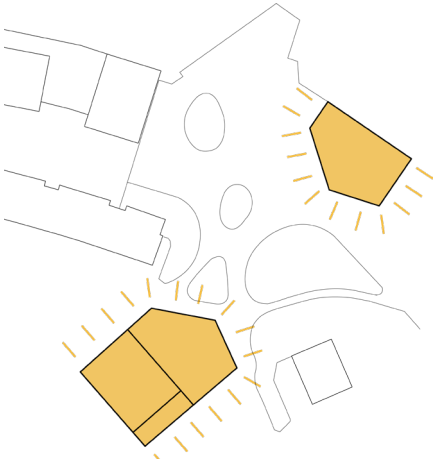
De komplexa förutsättningarna på, under, kring och snart även ovan (Spårväg Syd) Masmo torg avspeglas i de två torghusens fotavtryck, form och gestaltning. Byggnadernas asymmetriska planform är en rationell anpassning för att stärka stråk och siktlinjer kring torg, tunnelbanestation och Ormen Långe men anspelar samtidigt på Myrstugebergets asymmetriska silhuett och fasader.

Husens skurna planform och tak ger fasader med stor variation i skala och proportioner. Vissa fasader och vyer upplevs som mycket vertikala medan andra blir bredare då oregelbundenheten gör att tre fasadsidor kan avläsas samtidigt. Det har även varit viktigt att de båda husen blir tydligt nya och samtida tillägg i stadsdelen och därigenom markörer för stadsdelens växande betydelse som nod och målpunkt i Huddinge och södra Stockholm.

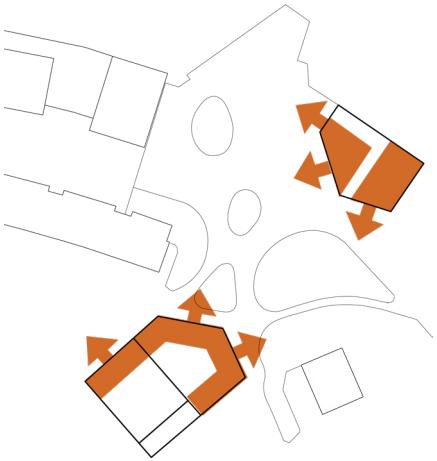
1. FORM & PLACERING

Husens fotavtryck förhåller sig till stråk, siktlinjer och särskilt viktiga kopplingar.

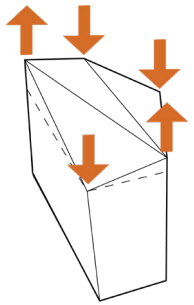
2. TYDLIGT NY ÅRSRING

Torghusen får en mer samtida utformning och gestaltning som skiljer dem från befintliga bebyggelsen.

3. AKTIVA BOTTENVÅNINGAR

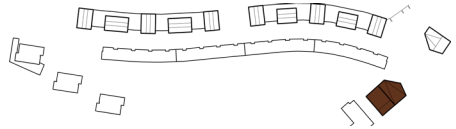
Bottenvåningarna vänder sig utåt och innehåller till övervägande del lokaler för kommunal och kommersiell service såsom bibliotek, fritidsgård och restaurang.

2. SKUREN FORM

Variationen i fasad och volym förstärks av takets vinklar.

3.2 • Torghusen

MATERIAL & PALETT, TORGHUSET C1

Torghusen förhåller sig något friare till platsens befintliga bebyggelse i sin gestaltning och materialet. I val av kulör och material utformas husen med inspiration hämtad såväl från naturmiljön och den dramatiska bergssidan i planområdets bakkant som den anslutande byggda miljön. Då mycket av byggnadernas karaktär ligger i deras geometri och volym föreslås en återhållsam och lugn palett med få material och jordnära kulörer. Som fasadmaterial lämpligt för torghusen föreslås ljust tegel med subtil mönsterverkan i teglets läggningsriktning, trä eller betong. Som komplement till detta föreslås karmar och bågar runt fönster och fönsterdörrar lackeras i en ockragul kulör.

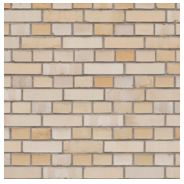
En styrande förutsättning för torghusens gestaltning och balkongsättning har varit det bullerutsatta läget vilket medför att husen planeras med mestadels små lägenheter om max 35 kvm. Lägenheter under 35 kvm har lägre bullerkrav (upp till 65 dBA utomhusnivå) för att underlätta byggandet av små, yteffektiva bostäder. Den samlade balkongsättningen kombinerar fasaddelar med stram, vertikal sättning med saxande balkonger på andra delar av fasaden. Detta ger fria fasadytor som förstärker byggnadens vertikala intryck samtidigt som den saxande balkongsättningen i tvåvåningsmotiv ger bättre ljusförhållanden till byggnadernas mestadels mindre lägenheter. Balkongfronter och räcken föreslås utföras i plattstål målat i ljus kulör som harmonierar med tegelfasaden.

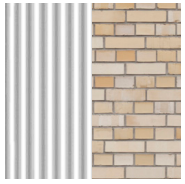
Fasad mot Varvsvägen 1:500 (A4)

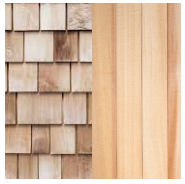
Fasad mot parken 1:500 (A4)

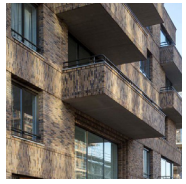
Tegel

Betong

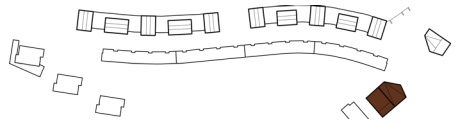

Trä

Balkongband

3.2 • Torghusen

TORGHUSET C1, SOCKELVÅNING

Innehåll, utformning och gestaltning av sockelvåningarna i samtliga nya byggnader som föreslås i anslutning till Masmo torg; B5, C1 och C2, har studerats gemensamt tillsammans med platsens befintliga inramning. Sockelvåningarna i Torghusen C1 och C2 gestaltas därför med gemensamma teman, material och detaljering. Entrén till tunnelbanan med dess strama front i betong som stöttar upp berggsidan med anslutande naturmark såväl som Ormen Långes gavelfasad med sluten bottenvåning är lika viktiga inslag i upplevelsen av torget som de nya tilläggen. Målet är att skapa en både funktionell och visuell helhet där samtliga ingående delar på olika sätt bidrar till att stärka ett aktivt och upplevelserikt torg.

De båda Torghusens sockelvåning anspelar i en mindre skala till tunnelbaneentréns regelbundna betongkonstruktion med glaspartier omfattade av kraftiga ramar i betong. Vissa av dessa ramar i främst C1 föreslås istället för glaspartier innehålla ytor för tillfällig eller permanent utställning av konst såsom ingjutna reliefer för att knyta an till den konstnärliga utsmyckningen av Ormen Långes entréer mot Solhagavägen.

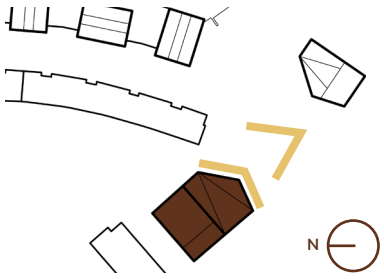

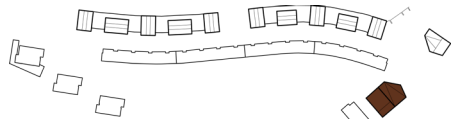

Illustration Torghuset C1, vy från Masmo torg

Fasadillustration C1, från Masmo torg 1:200 (A4)

3.2 • Torghusen

TORGHUSET C1, SOCKELVÅNING

Den utdragna sockelvåningen i hus C1 innehållande nytt bibliotek samt fritidsgård vänder sig både ut mot Masmo torg och in mot Solhagaparken. På grund av den tänkta verksamheten är sockelvåningens takhöjd högre. För att stödja verksamheternas publika karaktär och den visuella kontakten mellan verksamhet och allmän plats utformas fasaderna samtidigt så öppna som möjligt med stora uppglasade ytor och entrépartier.

Ovan sockelvåningen planeras en grön bostadsgård där grönskan gärna får synas och ta plats ut i fasad. Bostadsgården skärmas av från trafikbuller från Botkyrkaleden av en smal, en våning hög lamellbyggnad längs dess södra sida.

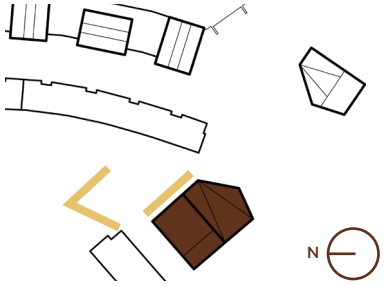

Illustration Torghuset C1, vy från Solhagaparken

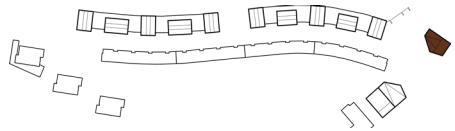

Fasadillustration från Solhagaparken 1:200 (A4)

ILLUSTRATION , VY FRÅN SÖDER MOT PARKHUSET

3.2 • Torghusen

MATERIAL & PALETT, TORGHUSET C2

Detaljplanens högsta byggnad C2 ligger i direkt anslutning till Masmo torg och T-banans entré. Byggnadens planform hjälper till att definiera och avgränsa torget men bibehåller samtidigt den visuella kontakten över torget mellan tunnelbanan och gång- och cykelstråken under Botkyrkaleden, längs med Varvsvägen samt ner mot Solhagaparken. Husets asymmetriska form är orienterad på så sätt att när man lämnar tunnelbanestationen och kliver ut på torget möts man av dess slankaste sida. Intrycket av byggnaden förändras sedan i takt med att man rör sig över torget. Huset kommer på grund av sin höjd och sitt läge att fungera som ny markör och orienteringspunkt i närområdet. Detta ställer särskilda krav på byggnadens gestaltning och detaljeringsgrad.

Byggnaden ligger i en brant sutteräng upp mot Gömmarens naturreservat och en gångväg upp till reservatet planeras därför via trappa upp längs husets östra sida. Då kvartersmarken runt byggnaden är mycket begränsad så föreslås huset utformas med en väl tilltagen och bullerskyddad takterrass för de boende.

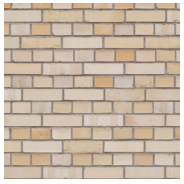
Samma material- och kulörpalett som i C1 föreslås råda även här med ljust tegel alt. betong, trä, ockragula fönster- och dörrkarmar och balkongräcken i ljuslackerat plattstål.

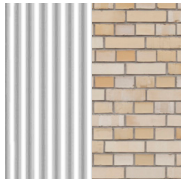
Fasad mot väster 1:500 (A4)

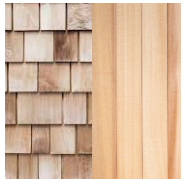
Fasad mot norr 1:500 (A4)

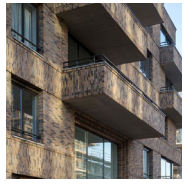
Tegel

Betong

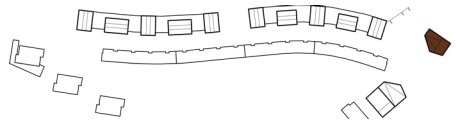

Trä

Balkongband

3.2 • Torghusen

TORGHUSET C2, SOCKELVÅNING

Hus C1 vid Masmo torg ska bidra till ett aktivt och tryggt stadsrum genom en stor kommersiell lokal samt bostadsentré i gatuplan medan ett stort antal nya bostäder i våningarna ovanför vänder sig ut mot torget. Lokalen är tänkt att kunna rymma restaurangverksamhet som på sommarhalvåret även kan använda anslutande delar av torget som uteservering.

Fasadgestaltningen föreslås fånga upp teman och rytm från tunnelbanans strama entré i bergssidan för att skapa en gemensam inramning av torget. Tydligast görs detta genom att fönster- och dörrpartier ramas in av kraftiga omfattningar av betong som knyter an till stationens karaktäristiska betongkonstruktion men i en mindre skala.

Sockelvåningen utformas med en högre takhöjd, väl uppglasad fasad, en hög detaljeringsnivå och en robust och stadsmässig materialitet. Som fasadmaterial föreslås förutom betongomfattningarna tegel medan fönster- och dörrpartier lackeras i ockragult.

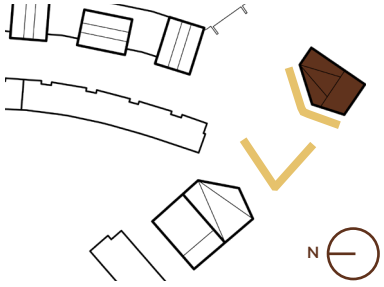

Illustration Torghuset C2, vy från Masmo torg

Sockelvåning lokal, 1:200 (A4)

ILLUSTRATION VY FRÅN PARKEN MOT MASMO TORG

29 MAJ 2026

3.3 • Transformatorstation

GESTALTNING

Transformatorstationen norr om hus A1 ska utformas så att byggnaden smälter in i omgivningen med ett subtilt och underordnat visuellt bidrag till platsen som i första hand knyter an till naturmarken intill. Detta kan göras genom att klä in byggnaden i ett ribbverk av trä som i kombination med klätterväxter bidrar till grönska i gaturummet.

Exakt utformning av nätstationen utreds och samordnas med Vattenfall i senare skede.

Planutsnitt 1:1000 (A4)

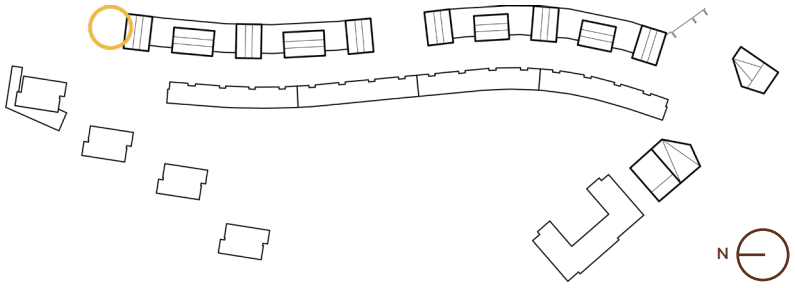
Träbeklädnad som förses med klätterväxter. ‘Garden House’ av Tham & Videgård Arkitekter.

Nätstationen ska om möjligt bidra med grönsa i möjligaste mån. Gröna Vajern Nät av VegTech.

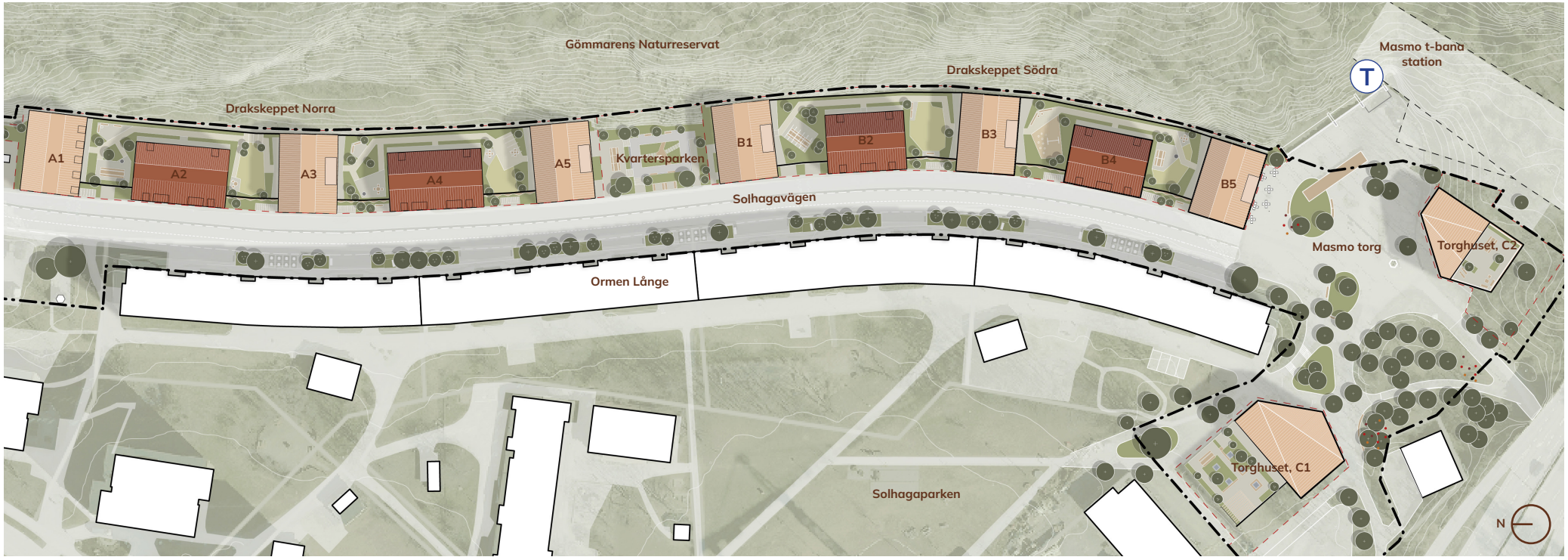
Inklädnad med träribbor. Hatley House Residence av Pelletier de Fontenay och François Abbott.

3.4 • Elevation Solhagavägen & Masmo torg

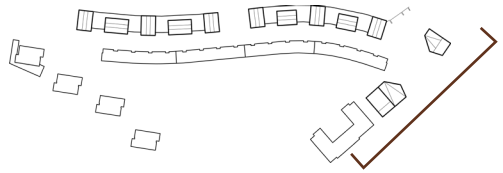

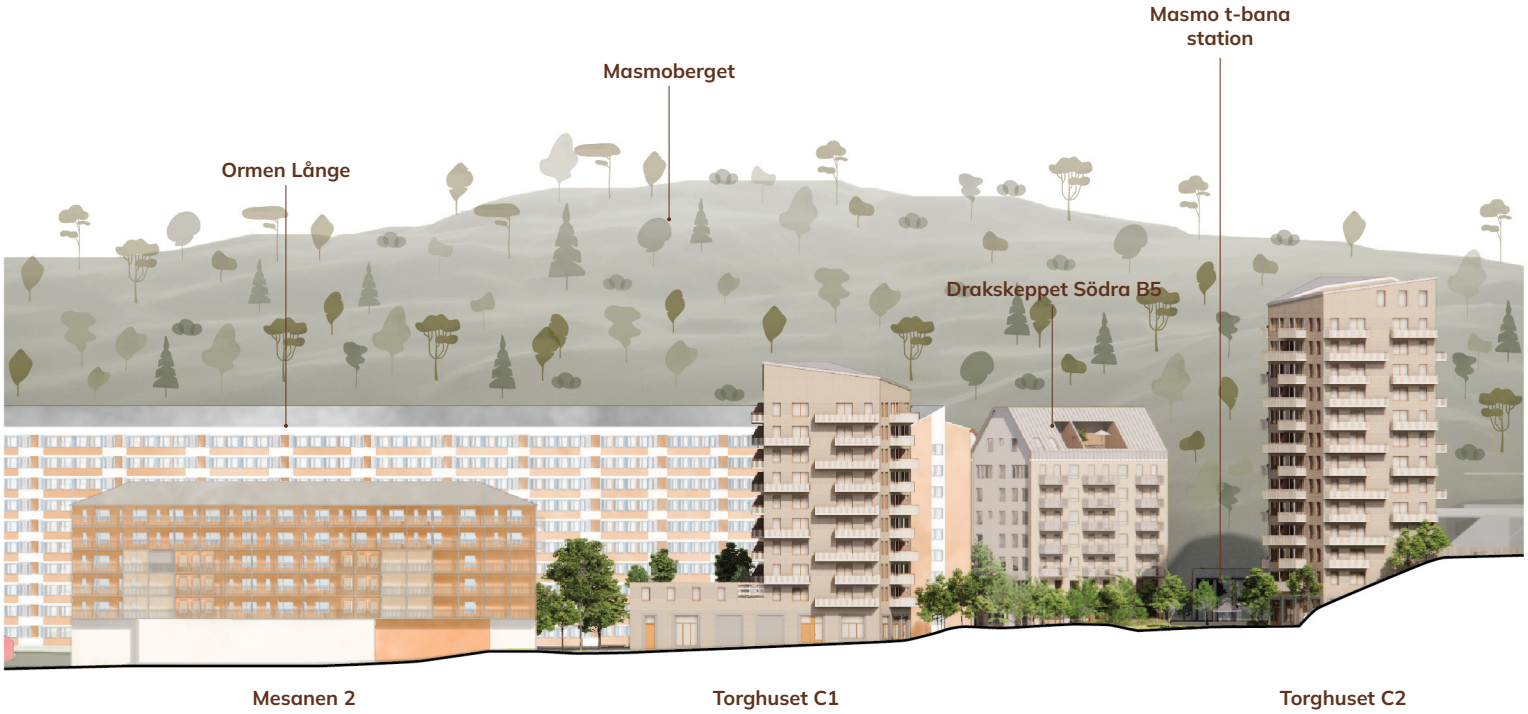
Elevation 1:1500 (A4)

Situationsplan 1:1500 (A4)

3.4 • Elevation Varvsvägen & Masmo torg

Elevation Varvsvägen 1:1000 (A4)

3.5 • Översikt Entréplan

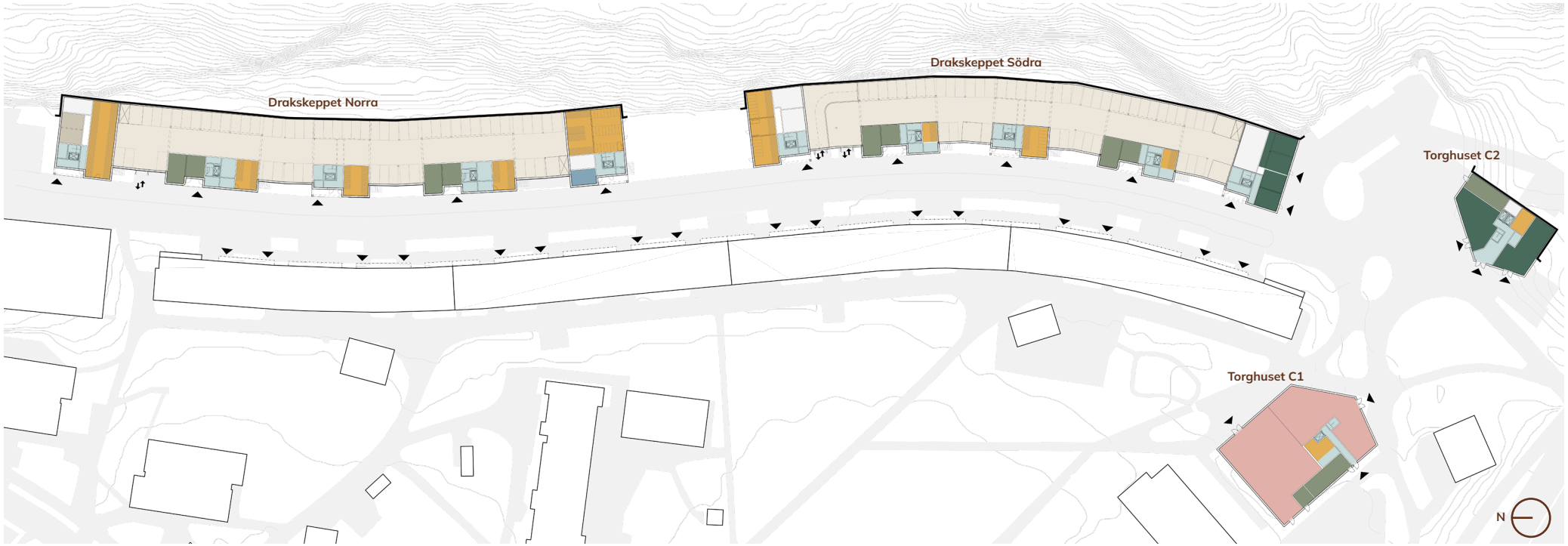
FUNKTIONER I ENTRÉPLAN

I den ursprungliga planeringen av Vårby Haga fick Solhagavägen en relativt tydlig baksidekaraktär då Ormen Långe i högre grad vändes mot parken i väster än mot gatan. Solhagavägen föreslås få en hög entrétäthet när ett stort antal nya bostadsentréer skapas längs med vägens östsida. Tillsammans med befintliga entréer i Ormen Långe ger detta goda förutsättningar för ett gaturum med en betydligt mer händelserik och levande miljö än vad som är fallet idag.

Ett stort antal nya bostäder längs med Solhagavägen och Masmo torg med en stark visuell kontakt mellan bostad och allmän plats ger ett större mått utav uppsikt och verkar trygghetsskapande över tid.

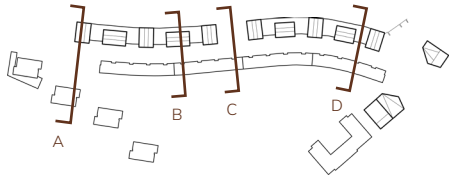
Då marknadsanalysen har visat på ett svagt underlag för kommersiella lokaler i området så har lokalerna koncentrerats dit de gör störst nytta och har mest att tillföra stadsmiljön, främst kring Masmo torg. Dessa kompletteras därför genom att andra lokaler såsom cykelrum och verkstad placeras och synliggörs mot utanförliggande gatu- och parkrum och utformas med generösa fönster och glaspartier.

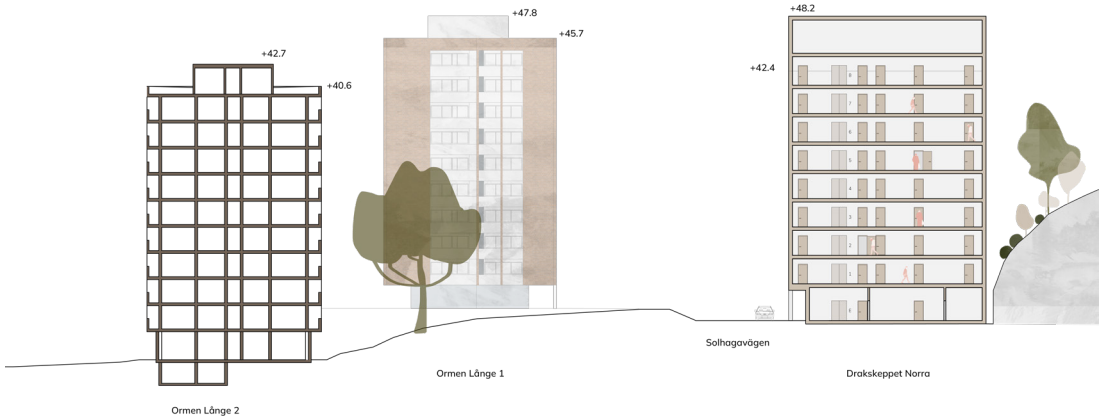
Lokaler
Bibliotek & fritidsgård
Entréer
Bostäder
Cykelrum
Tvättstuga
Miljörum
Teknik & Biytor
Garage
Soutteräng

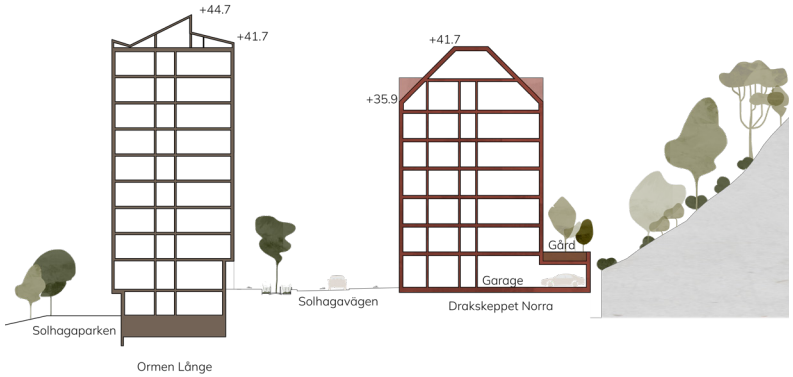
Översiktsplan 1:1500 (A4)

3.6 • Sektioner

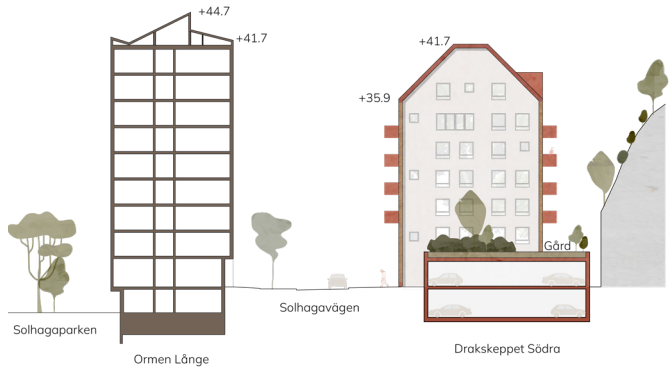
Sektion A 1:800 (A4)

Sektion B 1:800 (A4)

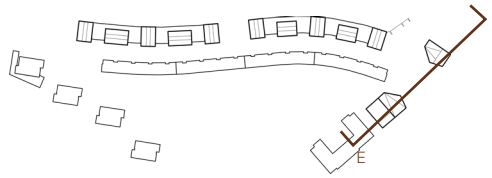

Sektion C 1:800 (A4)

Sektion D 1:800 (A4)

3.6 • Sektioner

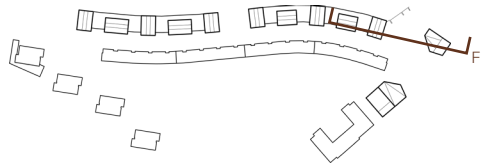

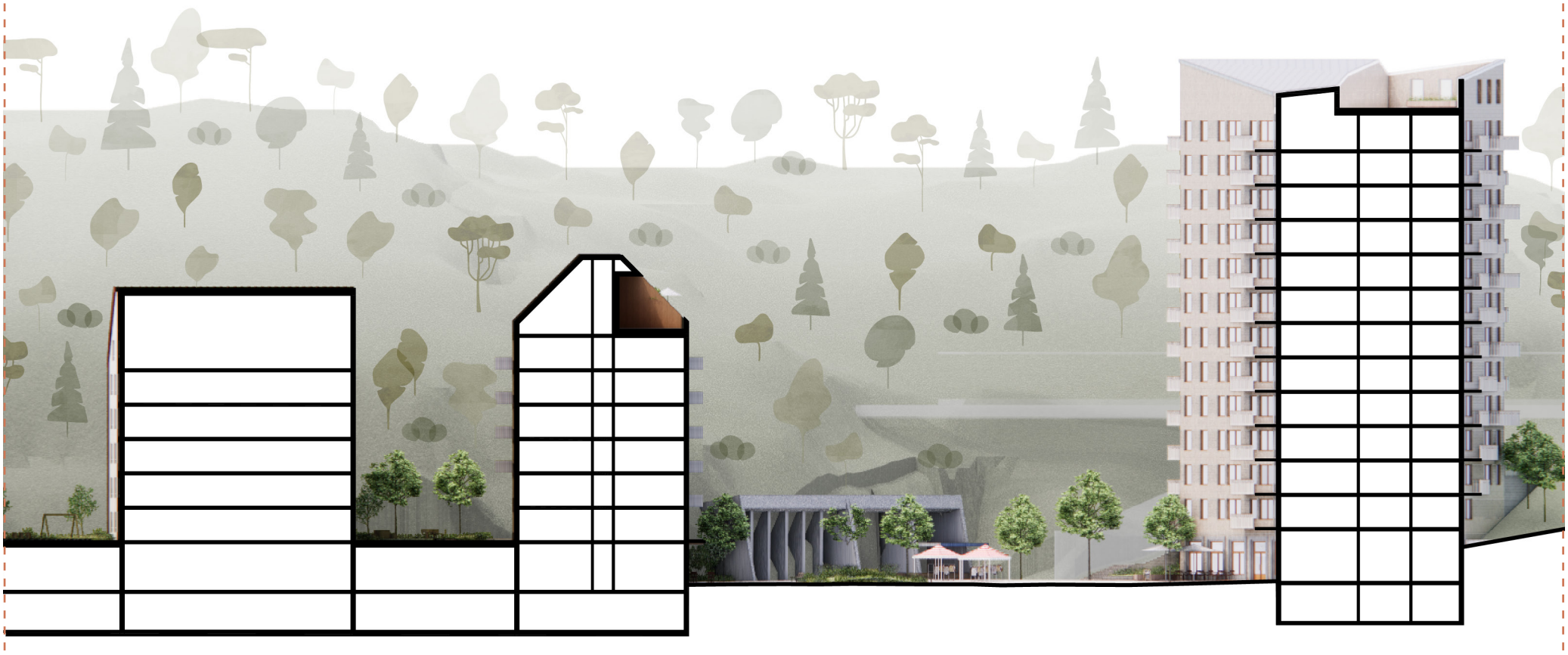
Torghuset C1

Torghuset C2

Sektion E 1:500 (A4)

3.6 • Sektioner

Drakskeppet Södra **Masmo torg** **Torghuset C2**

Sektion F 1:500 (A4)

3.7 • Hållbarhet

MILJÖARBETE & CERTIFIERINGAR

Drakskeppet ska byggas och certifieras enligt Miljöbyggnad Silver och använda bedömningssystemet Sunda Hus för byggvaror och materialval. Alla trävaror ska dessutom vara FSC-märkta.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Projektet skapar bra förutsättningar för att utveckla och stärka områdets ekosystemtjänster genom ett nytt grönt dagvattenstråk längs med Solhagavägen, gröna bostadsgårdar och en kvarterspark i direkt anslutning till Masmoberget och Gömmarens naturreservat.

ENERGIANVÄNDING

Energianvändning ska klara kravet för Miljöbyggnad guld vilket innebär att > 5 procent av fastighetsenergin är lokalt genererad, förnybar och flödande. Byggnaderna kommer förberedas för eller utrustas med solceller.

AVFALLSHANTERING

I projektet planeras för fastighetsnära insamling av källsorterat avfall i lätt tillgängliga miljörum i entréplan.

HÅLLBARA TRANSPORTER

I detaljplanen planeras för garage i suterräng eller nedgrävt. Här finns bilpool och cykelpool för de boende. Närheten till Masmo tunnelbanastation ger ytterligare möjligheter till hållbara transporter.

DAGVATTENHANTERING

Dagvattenhanteringen för området består av två olika system. Regnvatten på allmän plats tas om hand i ett grönt stråk som utformas som en regnbädd. På kvartersmarken utformas bostadsgårdarna med nedsänkta planteringar som får användning av och regnvattnet samtidigt som det fördröjs.

SOCIAL HÅLLBARHET

Detaljplanen för Drakskeppet skapar förutsättningar för ett bredare utbud av upplåtelseformer och funktioner, varierande byggnadstypologier och närhet till service och kollektivtrafik. Nya mötesplatser tillkommer och befintliga platser och stråk rustas upp och skapar trygga kopplingar mellan olika platser med förbättrad orienterbarhet och tillgänglighet.

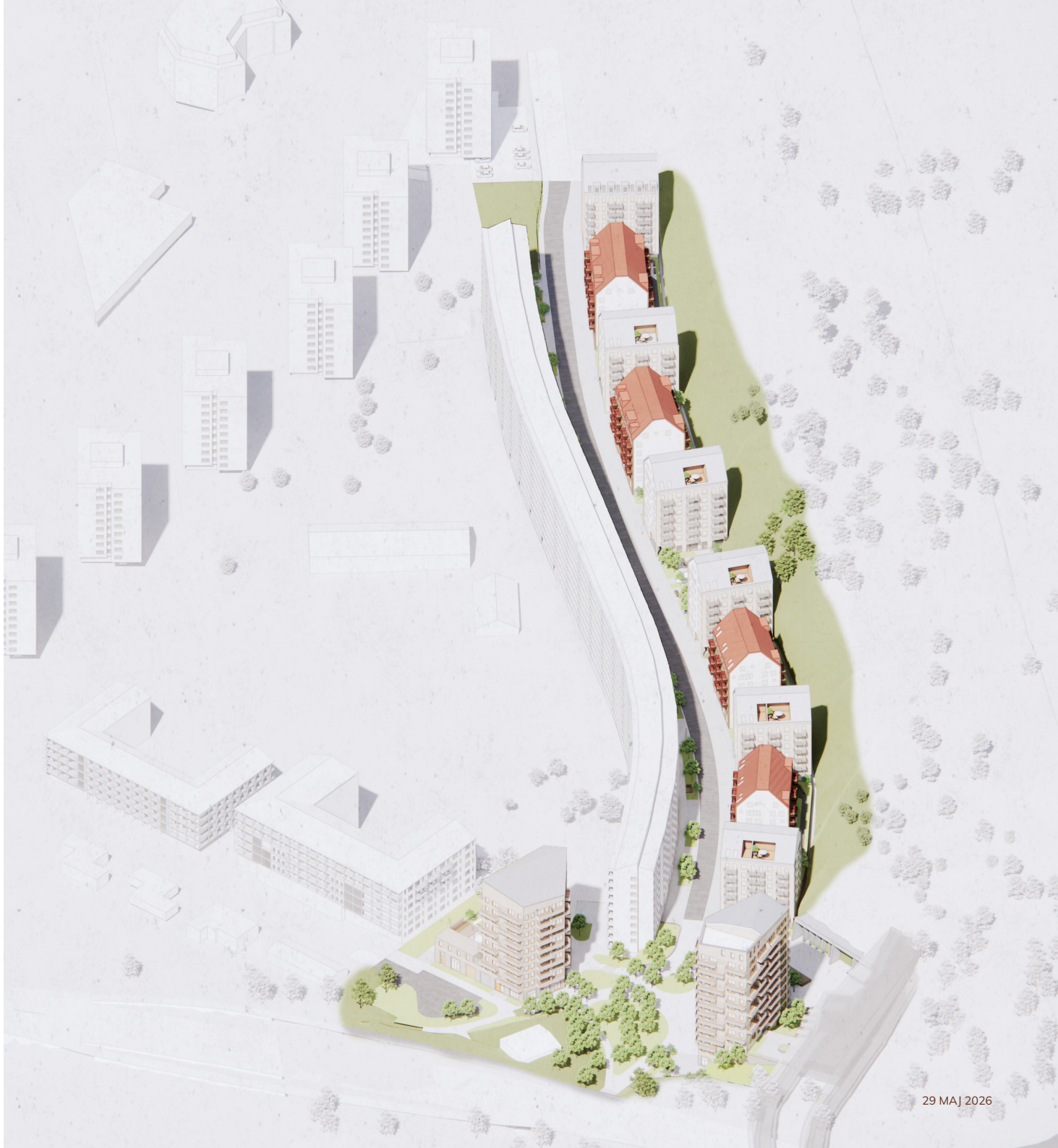

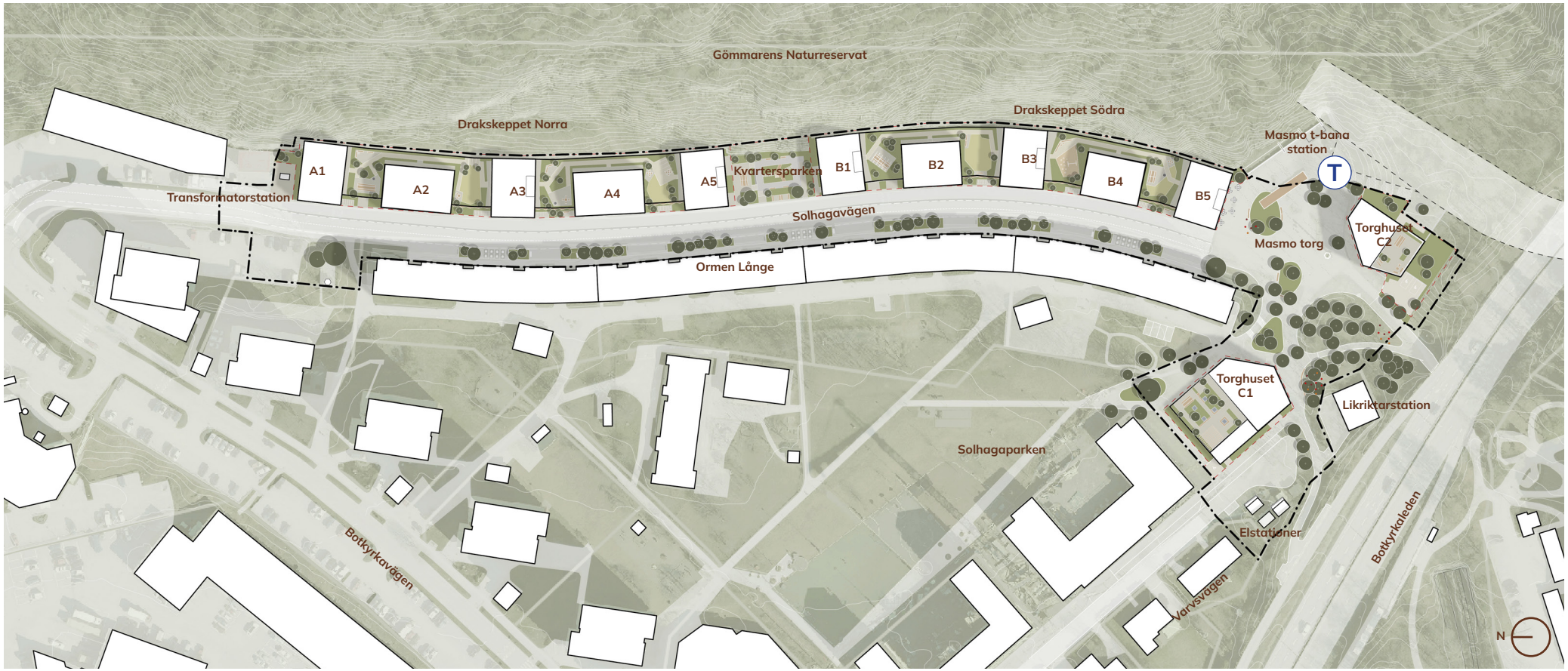

ILLUSTRATION MASMO TORG OCH SOLHAGAVÄGEN, VY FRÅN TORGET MOT NORR.

3.8 • Utemiljön på kvartersmark

SITUATIONSPLAN

Drakskeppets utemiljö präglas av det branta berget och Ormen Långe samt närheten till natur, park och torg. Bostadsgårdarna varierar i karaktär mellan de olika kvarteren och länkas samman genom formspråk och materialitet. I följande kapitel beskrivs gestaltningsprinciper för respektive kvarter samt vilka värden på platsen som tas till vara, förädlas och skapas.

Situationsplan 1:2000 (A4)

3.8 • Utemiljön på kvartersmark

1. Stråk och rörelser

Rörelse på kvartersmark

Röresle på allmän platsmark

Solhagavägen kopplar samman Drakskeppets norra och södra entréer med den centralt placerade kvaretersparken. De upphöjda gårdarna är förbundna inom respektive kvarter vilket skapar ett långsträckt gårdsrum som varierar mellan öppet och slutet. Parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning är lokaliserade i det underliggande garaget.

Hus C1, ansluter till Varvsvägen och Solhagaparken. En smitväg förbinder dessa delar varav huvuddelen av stårket ligger på allmän plats och en mindre del på kvartersmark.

Hus C2 angränsar till torgytan i norr och det potentiella stationsläget för Spårväg Syd i söder. En bostadsentré planeras att möta platsbildningen framför stationsläget. En trappkoppling länkar samman torget, stationsläget och vidare till Gömmarens naturreservat.

2. Funktioner

Takterrass

Mat/arbets/studieplats

Aktiveringsyta

Solhäng

Lek

Längs Solhagavägen består bostadsgården av en serie mindre gårdsrum med varierande funktioner som lek, sport och sittplatser. Mellanrummen mellan husen blir skuggiga varpå gemensamma takterrasser i solläge planeras på de tvärstående byggnaderna. Ytterligare en kvalitet för de boende blir närheten till den centralt placerade kvartersparken som erbjuder en plats för avkoppling och sinnliga upplevelser.

Hus C1 möter torget och parken där en variation av aktiviteter och funktioner erbjuds. Ovan ett entréplan med bibliotek och fritidsgård anläggs en bostadsgård på bjälklag som erbjuder en privat zon för utevistelse för de boende.

Hus C2 kantas av stora höjdskillnader och bostadsgården utgörs till stor del av sluttaden planteringsytor. Plats för vistelse erbjuds genom en takterrass i byggnaden. Det finns även möjlighet att möblera upp en zon i markplan, denna del behöver dock kunna användas som RHP om behovet uppstår.

Rekreativa funktioner som vistelse och lek i naturen erbjuds hela Masmo genom närheten till det intilliggande naturreservatet.

3.8 • Utemiljön på kvartersmark

3. Dagvatten och skyfall

Fördröjning i plantering

Skyfall

Dagvatten fördröjs inom samtliga kvarter i planteringar på gårdar och i förgårdsmark. I Drakskeppet Norra och Södra är planteringarna nedsänkta 10 cm för att hantera den vattenmängd som kommer på taken och gårdarna vid större regn. Vid skyfall leds vatten från berget bakom kvarteren till kvartersparken, Masmo torg samt till en skålad grönyta vid nätstationen i norr. Kvartersparken är utformad som en skyfallspark och är till stora delar något nedsänkt i förhållande till gatan. Från kvartersparken rinner skyfallsvattnet ut på gatan och vidare ner i Solhagaparken.

Vid C2 leds skyfallsvatten på sidan om byggnaden ut på torget och vidare ner i Solhagaparken.

4. Grönstruktur

Befintlig park

Befintlig naturmark

Befintlig hällmark

Träd/solitärbuskar på kvartersmark i gatuplan

Plantering i gatuplan

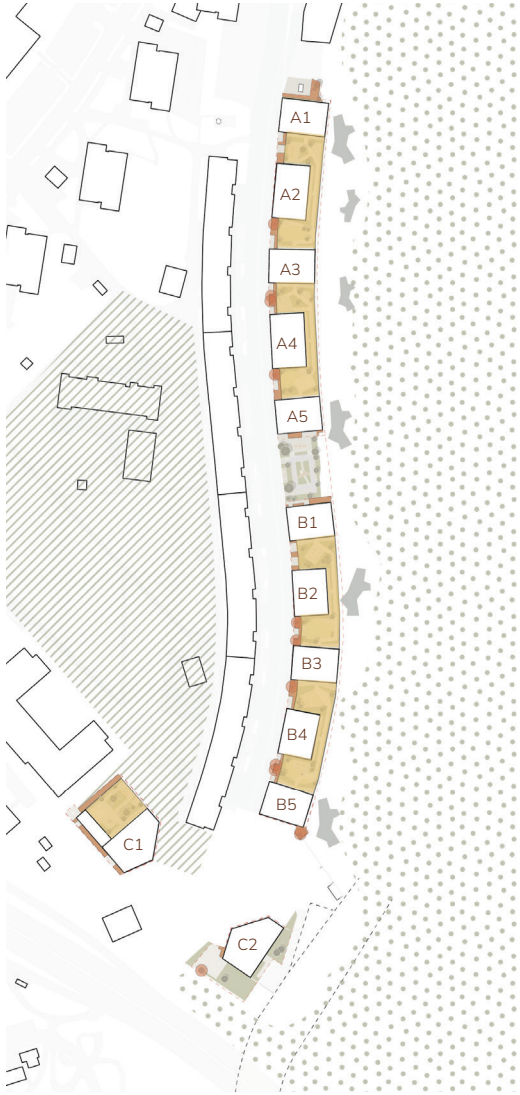
Bjälklagsgård/grönska på tak

Drakskeppet Norra och Södra gränsar till den mycket branta naturmarken i öst och möter i väst Solhagavägen. I mötet mellan kvarteret och det offentliga rummet planteras stadsmässiga gatuträd på torget och längs Solhagavägen. Förgårdsmarken längs gatan utformas med gröna planteringar, vertikal grönska och mindre träd som bidrar till gatans gröna intryck.

Hus C1 möter parken och torget direkt med sin fasad. Mot Varvsvägen och Mesanen 2 anläggs grön förgårdsmark. På den upphöjda bostadsgården planteras träd, buskar och perenner.

C2 ligger inbäddad i en slänt. Sluttande planteringarna och murar hanterar höjdskillnaden mellan torget och det planerade stationsläget för Spårväg Syd.

Grönska i samtliga kvarter används för att bjuda in till vistelse, ge ett svalkande mikroklimat och bidrar till biologisk mångfald med arter som lockar insekter, bin och småfåglar. Inhemska, härdiga och lättskötta växter väljs för att skapa ett varierat och intryck under alla årstider.

3.8 • Utemiljön på kvartersmark

MATERIAL OCH UTRUSTNING

Utemiljöns karaktär varierar mellan kvarteren. Från Torghusen som möter naturmark, parken och torget till de små, lummiga takgårdarna längs Solhagavägen. Ett sammanhållet intryck av den byggda miljön samt kvartersmarken åstadkoms med hjälp av återkommande material och utrustning. Dessa väljs med omsorg för att skapa igenkänning och gemenskap.

Likadana bänkar, bord, stolar, papperskorgar, grillar och cykelställs används i hela området. Lättanvända möbler i beständiga material med en design som står sig över tid väljs.

Gångstråken i gårdsrummen består av packat stenmjöl med stålkant i cortén och är något upphöjda över planteringarna. De nedsänkta planteringarna ska dels fördröja dagvatten, dels ge stråket en lätt och svävande känsla. Platser, entrézoner och uteplatser är belagda med betongplattor. Lekutrustning står i barkflis.

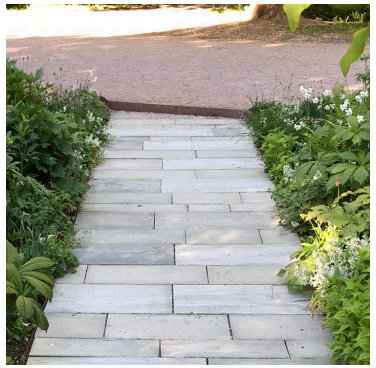
Murar och trappor anläggs i första hand i granit eller granitbeklädnad. Handledare och räcken tillverkas i stål och pulverlackeras.

Växterna utgörs av en enhetlig bas som håller samman gårdarna men färg och form på blommor och blad varierar för att skapa en unik identitet till varje gårdsrum. Växtlighet varierar även utifrån mikroklimat och ståndort. Växtmaterialet ska bidra till kvalitéer året runt i form av blomsterprakt, biologisk mångfald, höstfärger och fina strukturer eller mönster i bladverk och stammar.

MATERIAL

Mindre gångstråk utförs i stenmjöl. Æbeløgadeav Cebra och MBYland.

Samlingsplatser utförs i betongmarksten.

Räcken av plattstål, pulverlackerade i rött. I kvarteren Drakskeppet Norra och Södra utformas dessa i zickzack, se vy på sida 42. Bild: Gårdsräcke av Soma Design SMåland.

MÖBLERING

Exempel på möbler i stål med en gemensam RAL-färg som binder de samman. Parkbänk av Nola.

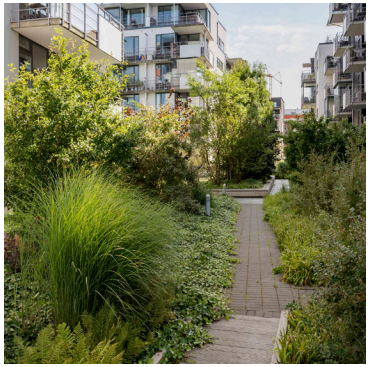

Exempel på enklare lekhus som kan smygas in på gårdarna. Kv Knäckepilen och Kv Mandelpilen av Karavan landskapsarkitekter.

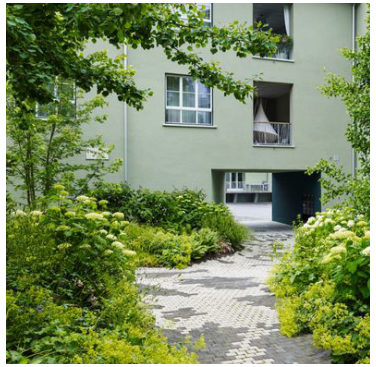

Mindre kompisgunga som förläggs i bostadsgården i Drakskeppet Södra. Kompisgunga av Lars Laj.

VÄXTMATERIAL

Tåliga växter som klarar både sol och skugga skapar en lummig karaktär. Kvarteret Jordbrukaren av Sydväst arkitektur och landskap.

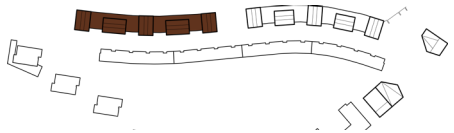

Flerskiktade planteringar skapar dynamik på gårdarna. Housing Črnuški Bajer av Bevk Perović arhitekti + Arhitekti Počivašek Petranovič.

Variation i färg och form skapar något att se under årets säsonger. Atmos Zürich av Studio Vulkan Landschaftsarchitektur

3.9 • Bostadsgårdar

DRAKSKEPPET NORRA

Utemiljön för bostäderna längs Solhagavägen utgörs av en serie upphöjda bostadsgårdar ovanpå garaget. Med berget som fond åt öst och Ormen Långe i väst skapas tillsammans med de nya byggnaderna en stark rumslig struktur för gårdarna.

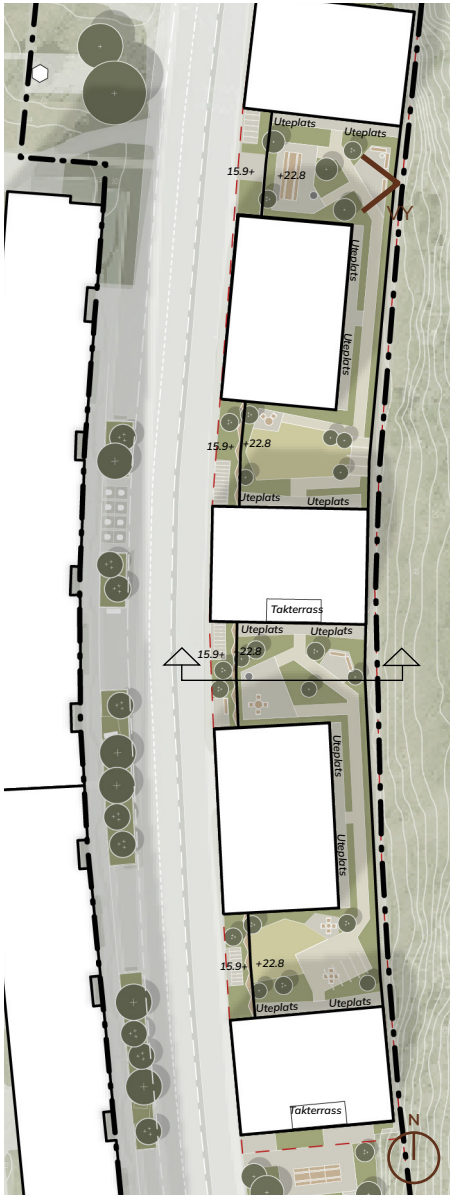
Gårdsrummen mellan husen i norra kvarteret är sammankopplade med gångstråk. Platser i varierande storlek möjliggör för både stora och små grupper att samlas. Då en stor del av bostäderna är mindre lägenheter planerade för bland annat studenter är de mindre platserna möblerade med bord för att möjliggöra för de boende att studera eller arbeta ute. Vid dessa platser föreslås möjlighet att ladda dator och mobil. De större samlingsplatserna är utrustade med grill och långbord eller flyttbara möbler. I det mittersta gårdsrummet finns en öppen gräsmatta som erbjuder ett flexiblet användande.

Under vår, sommar och höst har alla gårdar lunchsolshörnor. I dessa lägen placeras sittplatser. Vintertid når i princip inget solljus ner till gårdarna men detta kompenseras med takterrasserhögst upp i gavelhusen.

Genom att välja skuggtåligt och lättskött växtmaterial med lummig karaktär skapas unika gårdsrum i mänsklig skala med karaktärsfulla drag såsom den branta bergväggen. För att hantera dagvatten utformas gårdarna med nedsänkta planteringar.

Illustration: Bostadsgårdarna för kvarter Södra och Norra längs Solhagavägen: De karaktärsfulla, små och lummiga gårdsrummen mellan husen erbjuder generösa sittplatser i beständiga material.

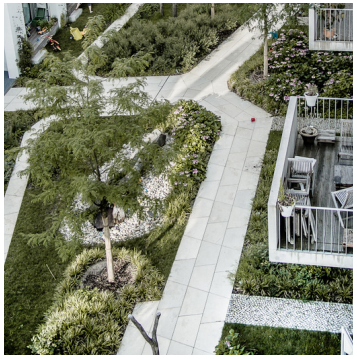
Planutsnitt 1:1000 (A4)

GESTALTNINGSPINCIPER

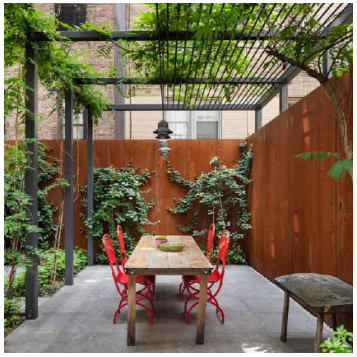
- Gångstråket svävar över planteringarna och knyter samman gårdsrummen mellan husen.
- Gårdsrummen består av en serie platsbildningar med olika funktion utplacerade längs stråket.
- Vegetationen kopplar samman gårdarna, bidrar med rumslighet och knyter an till naturreservatet.

Privata uteplatser med betongplattor som avskärmas med växtlighet som även ger mervärde till gårdsrummet (inte nödvändigtvis häckar). Zentrumsbebauung Oberhof in Eschenbach LU av Mirlo Urbano Architekten.

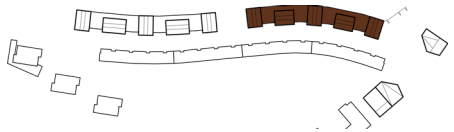

Gångar i ett strikt formspråk som ger intrycket av att sväva ovan växtligheten. BIGyard av zanderroth Architekten och herrburg Landschaftsarchitekten.

Studie-/arbets-/matplatser med rumsbildande pergola och växtlighet. Columbus av O'Neill Rose Architects.

3.9 • Bostadsgårdar

DRAKSKEPPET SÖDRA

Gårdsrummen i det Södra kvarteret är utformade med samma gestaltningsprinciper som det Norra. Stråket knyter ihop gården och leder de boende genom de varierade rumsligheterna. Där finns grillplatser och långbord samt mindre hängytor. Inom kvarteret finns precis som i Norra kvarteret en öppen flexibel gräsyta. Skillnaden mellan kvarteren ligger i fördelningen av funktioner. I det Södra kvarteret planeras lägenheter i mer varierande storlek, från enrumslägenhter till större familjelägenheter. Detta har bidragit till att ett av gårdrummen gestaltats med en lekyta. Lekutrustning för de mindre barnen i naturmaterial placeras på gårdarna. För lite äldre barn finns en gunga samt lekbuskage.

Gården har vandrande skugga under dagen och sittplatser är placerade i de mest gynsamma lägena. För att komplettera den skuggiga gården har även detta kvarter soliga takterrasser.

Vegetationen inom både Norra och Södra kvarteret är artrik. En större variation av flerstammiga solitärer, buskar och perenner ger på de skuggiga gårdarna nästan en djungelliknande karaktär. Exempel på arter är Acer tegmentosum, Acer ginnala, Amelanchier lamarckii, Blodfläder, Vingad benved samt Syrenhortensia. Marktäckare av nävor, daggkåpor och prydnadsgräs.

Bostadsgårdarna för kvarter Södra och Norra längs Solhagavägen: De karaktärsfulla, små och lummiga gårdsrummen mellan husen erbjuder generösa sittplatser i beständiga material.

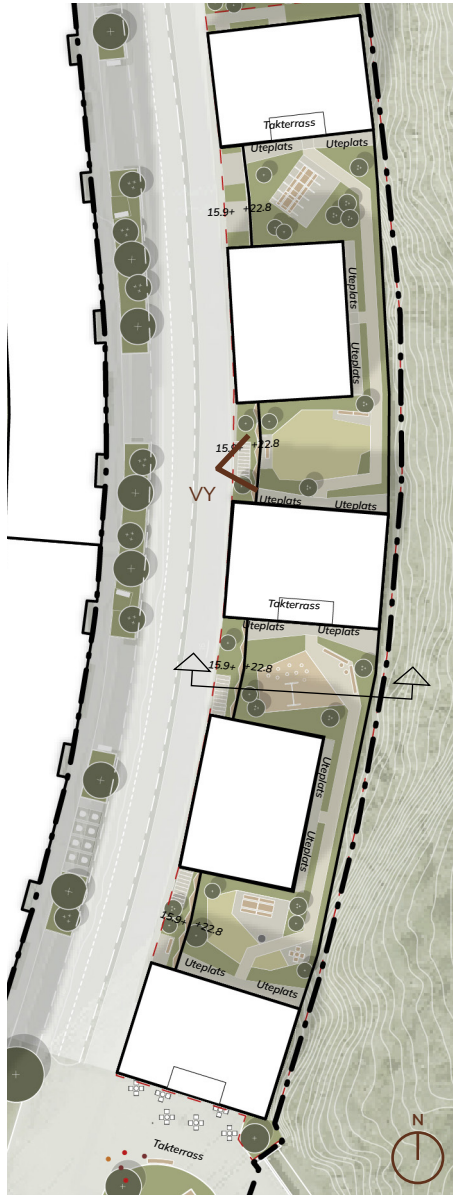
Lekredskap i naturmaterial för de allra yngsta som en del av gestaltningen i gårdsrummen. Atmos Zürich av Studio Vulkan Landschaftsarchitektur

Öppen gräsyta för häng och lek som kantas av växtlighet. Privata uteplatser avskärmas av växtlighet. Privat trädgård av Hoveniersgebroeders.

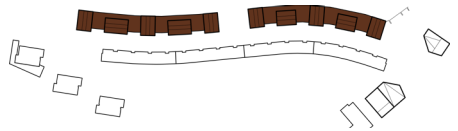

Klätterväxter längs bergvägg, spaljéer, staket och pergolor ger ett djungelliknande intryck. Thermopyles av SOA Architectes.

Planutsnitt 1:1000 (A4)

3.9 • Bostadsgårdar

FÖRGÅRDSMARK & KANTZON

Mot Solhagavägen skapas små entréplatser vid insticken mellan gavelhusen. I dessa inryms bänkar, planteringar och cykelpollare. Planteringarna bidrar med grönska till gatan samtidigt som de infiltrerar dagvatten. Klätterväxter skapar vertikal grönska på den fönsterlösa garagevåningen.

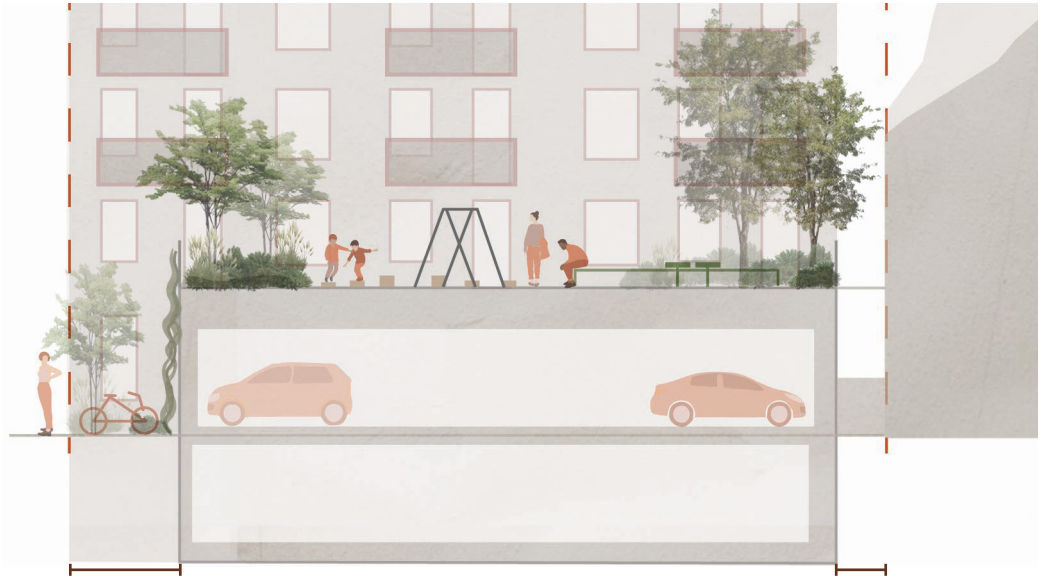
Längs med östra kanten på Drakskeppet 1 sågas berget för att möjliggöra anläggandet av byggnaderna. Mellan byggnaden och bergsskärningen bildas en smal korridor som leder ut det vatten som rinner ner från berget. Vattnet leds till planteringar vid nätstationen i norr, den centralt placerade kvartersparken och Masmo torg. Korridoren bakom byggnaderna är en teknisk anläggning och täcks med ett stålgaller som hindrar skräp samt obehöriga från att ta sig in i utrymmet. Stålgallret följer bergets topografi och kläs i synliga lägen in med klätterväxter från bostadgården. Gallret ska inte vara beträdbart utan används för att förenkla drift samt visuellt läka öppningen mellan berg och byggnad.

Marken i korridoren är hårdgjord för att möjliggöra enkel skötsel genom bland annat spolning. Grindar i vid Kvartersparken gör det möjligt för driftpersonal att ta sig in i utrymmet bakom byggnaderna.

Förgårdsmarken mot Solhagavägen bidrar till gatans karaktär med gröna planteringar och sittplatser

Bakom byggnaden skapar fasaden och det sågade berget en korridor som leder vatten bort från byggnaden. Denna täcks med en gallerdurk som följer berget.

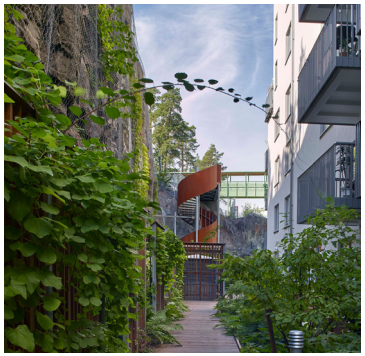

Förgårdsmark mot Solhagavägen med cykelparkering och klätterväxter på garagefasaden.

Gallerdurken som täcker “korridoren” mellan berget och byggnaden följer bergets topografi och täcks i vissa delar med klätterväxter.

Platser vid instick mellan bostadshusen markerar entréer med växtlighet och bänkar. Växtbädden fördröjer dagvatten. Seven Acres, Clay Farm av Place Design.

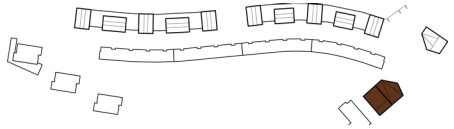

Klätterväxter pryder garagevägg mot gatan och bergskärningen där den blir synlig. Berghus 4 av Nivå Landskap.

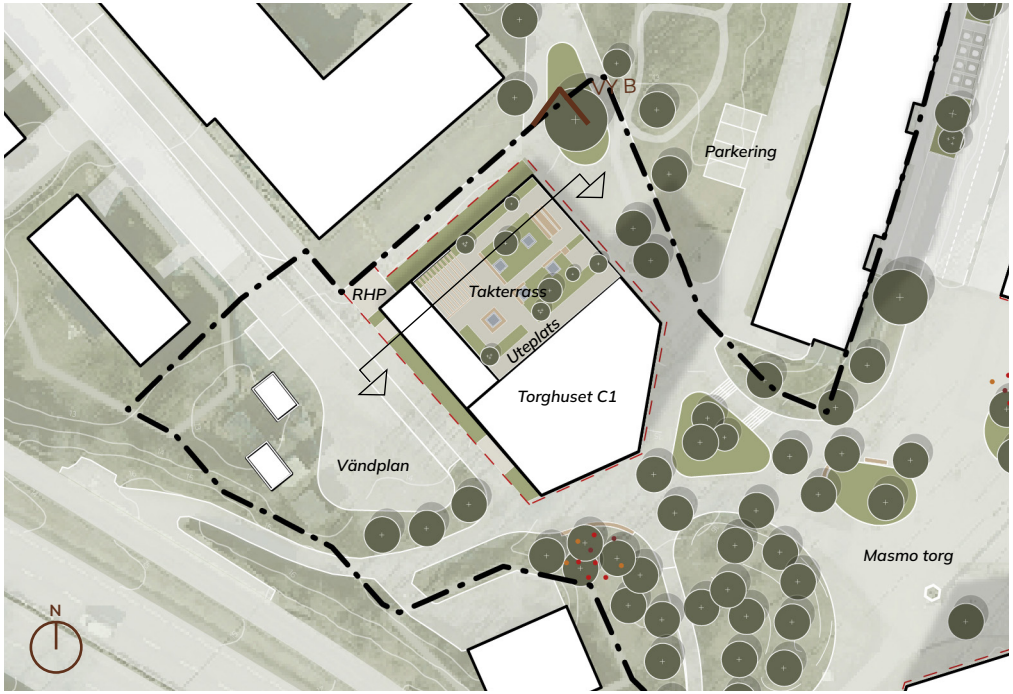
Ytan bakom byggnaderna, “korridoren”, utformas som en enkel grusad yta som möter berget. Helix av Nivå Landskapsarkitektur.

3.9 • Bostadsgårdar

TORGHUSET C1

Bostadsgården anläggs på bjälklag ovanpå bibliotek och fritidsgård. Mot syd avgränsas gården av uteplatser och mot väst av en gemensamhetslokal som integreras med en pergola. Upphöjda planteringsytor skapar tillsammans med mindre träd, buskar och perenner rumslighet och delar upp gården i flera mindre platser. På gården placeras en mindre lekyta i form av sandlåda med bakbord och lekhus. Intill leken finns plats för ett långbord med utsikt mot parken. På gården finns ett antal takfönster ner till biblioteket. Ett av dessa byggs in i en träbänk och de övriga omgärdas av planteringsytor. I marknivån placeras en RHP i det sydvästra hörnet av tomten.

Planutsnitt 1:1000 (A4)

VY B: Utemiljö vid Parkhuset: En gård i två nivåer med tydlig gränszon mot parken samtidigt som den smälter in i omgivningen. Vyn visar den upphöjda gården.

GESTALTNINGSPINCIPER

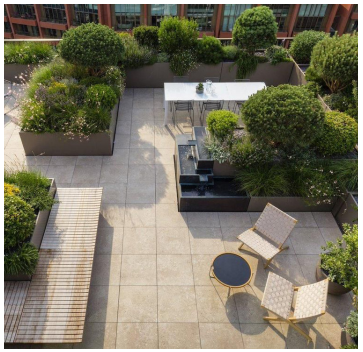
- Tillvarata och komplettera: Utnyttja det gynnsamma läget vid parken genom utblickar och funktioner som finns i parken. Komplettera med privata rum för de boende.
- Gårdsrummet: En gård med flera mindre rum trots den begränsade storleken.
- Växtlighet: Gynnar biologisk mångfald och varierar över säsongerna samt har en parklik karaktär.

Bänkar integreras med upphöjda planteringslådor. Magneten Sensory Garden av Masu Planning.

Växtlighet och inslag såsom insektshotell som gynnar biologisk mångfald. Magneten Sensory Garden av Masu Planning.

Upphöjda planteringsytor skapar flera mindre rumsligheter. Roof Terrace Belgravia av The Garden Builders.

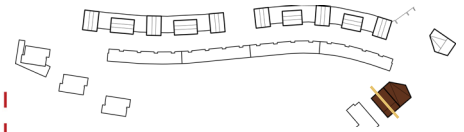
3.9 • Bostadsgårdar

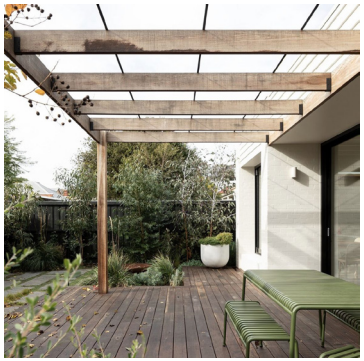
FÖRGÅRDSMARK & KANTZON, C1

C1 utformas som en byggnad utan egentliga baksidor. Huset möter torget och parken med sin fasad. En 500 mm remsa förgårdsmark som utförs i samma material som omkringliggande allmän plats möjliggör för dagvatten att ledas från stuprör till linjeavvattning och vidare till planteringsytor väster och söder om byggnaden. Planteringsytorna mot Varvsvägen och Attendohusen utgörs av flerstammiga solitärer och mindre buskar.

Sektion 1:200 (A4)

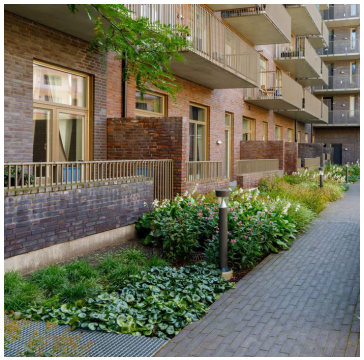

Pergola integreras med fasad. 3D visualisering av Apata_harry.

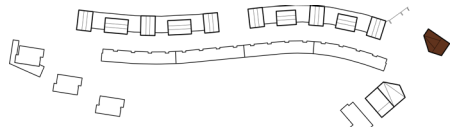

Dynamiska planteringar på bostadsgård. Max & moore av MOSS arkitekter.

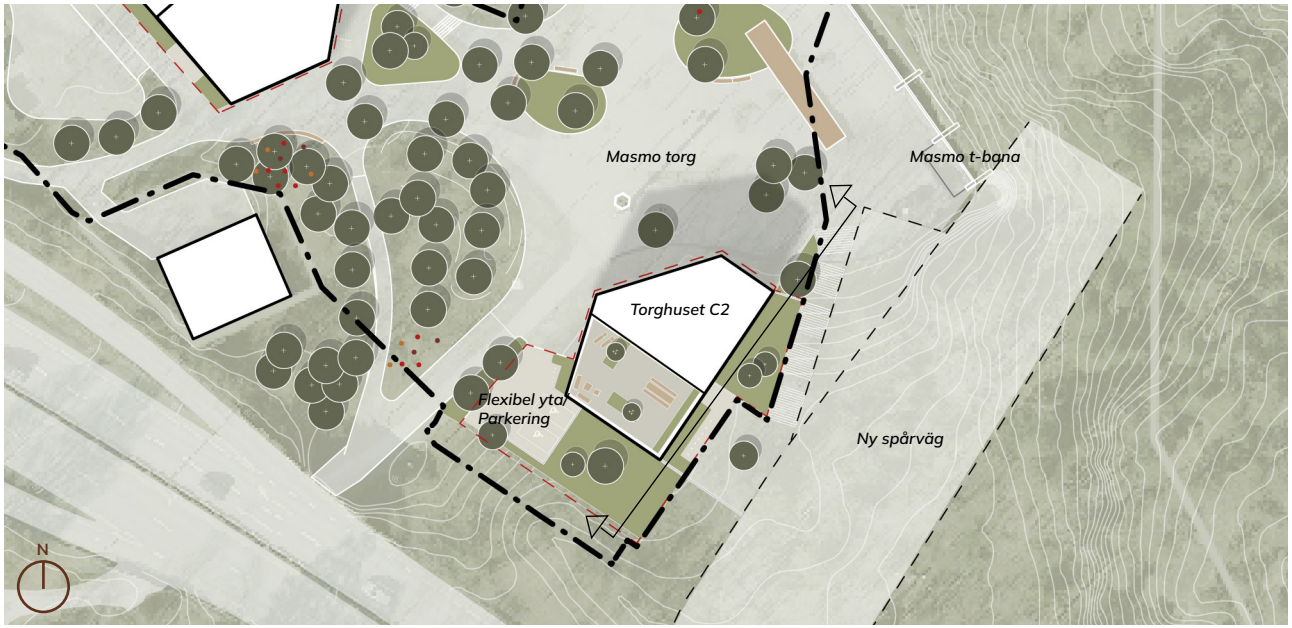
Grönskande förgårdsmark mot Varvsvägen och Mesanen 2. Frigg 2 av Krook & Tjäder.

3.9 • Bostadsgårdar

TORGHUSET C2

Torghuset C2 vänder sig med lokaler och entréer mot torget. En 500 mm remsa förgårdsmark som utformas med samma material som torget skapar utrymme för ledningar och eventuell linjeavvattning. Utemiljön består till stor del av gröna slänter och murar som hanterar höjdskillnaden mellan torget och det potentiella stationsläget för Spårväg Syd. Murarna uppförs i första hand av sten och förses med klätterväxter. Mot stationsläget föreslås planteringsytor och plats för cykelparkering. I markplan finns flexibel yta som kan möbleras upp med bänkar, bord och planteringslådor. Ytan behöver dock kunna omvandlas till RHP om behover uppstår. På taket anläggs en takterrass där boende kan samlas för att umgås och njuta av solen.

Planutsnitt 1:1000 (A4)

Vy: Takterrass på hus C2.

Mot naturmarken återplanteras vegetation och gör att byggnaden bäddas in i naturen. House on the Schopfacker av Bernado Bader Architects.

GESTALTNINGSPINCIPER

- Skapa en koppling mellan torget och naturen: De planterade slänterna tillsammans med murarna av granit ger en materialmässig blinkning till Masmoberget. Trappan på östra sidan av fastigheten skapar en fysisk koppling mellan torget, den planerade stationen och naturreservatet.
- Växtlighet: Gynnar biologisk mångfald och varierar över säsongerna. Robusta växter som naturligt växer på platsen föreslås.

Planutsnitt 1:200 (A4)

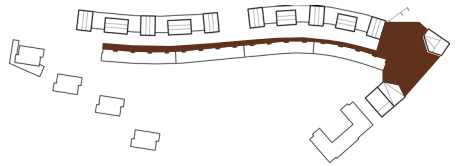

Den planterade slänten och murarna samspelar med trappans vilplan. Rackartrappan av Nivå Landskapsarkitektur.

ILLUSTRATION SOLHAGAVÄGEN, VY BLICKAR NORRUT MED MASMO TORG I FONDEN.

4.1 • Allmän plats

ÖVERSIKT

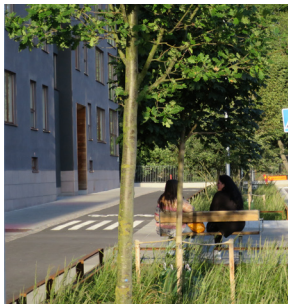
Huddinge kommun har i samarbete med Ramboll, ansvariga för gestaltningen av Solhagavägen, och LAND, ansvariga för gestaltningen av Masmo torg, utformat och gestaltat allmän plats inom ramen för detta projekt. Särskild vikt har lagts vid torgytan utanför Masmo station samt dagvattenfördröjande åtgärder längs Solhagavägen.

Till grund för utformningen ligger föreslagen ny bebyggelsestruktur, tidigare utförda analyser samt kommunens förslag på gatusektion. Hänsyn har tagits till befintliga och planerade ledningar.

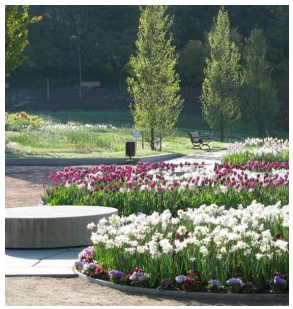
En viktig del av processen har varit att samordna gestaltningsförslaget för allmän plats med exploatörernas arkitekter så att en helhetslösning av både fastighetsmark och allmän plats blivit möjlig.

Målet med gestaltningsarbetet har varit att säkra en god kvalitetsnivå vad gäller utformning och disposition för det offentliga rummet samt att säkerställa god tillgänglighet för gående och cyklister till målpunkter både inom och utanför planområdet.

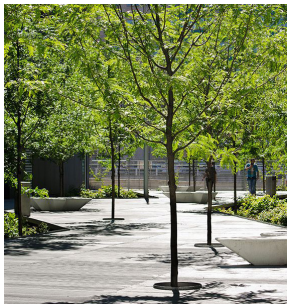
Arbete har utmynnat i ett gestaltningsförslag i plan och text för i projektet ingående delar. Gestaltningen redovisas i en illustrationsplan som visar användning och disposition av ytor med en översiktlig höjdsättning av gata, park och torgytor. Vidare redovisas förslaget med förklarande illustrativa sektioner samt med hjälp av referensbilder och beskrivande text.

Referensbilden visar visionen för gatumiljön utmed Solhagavägen.

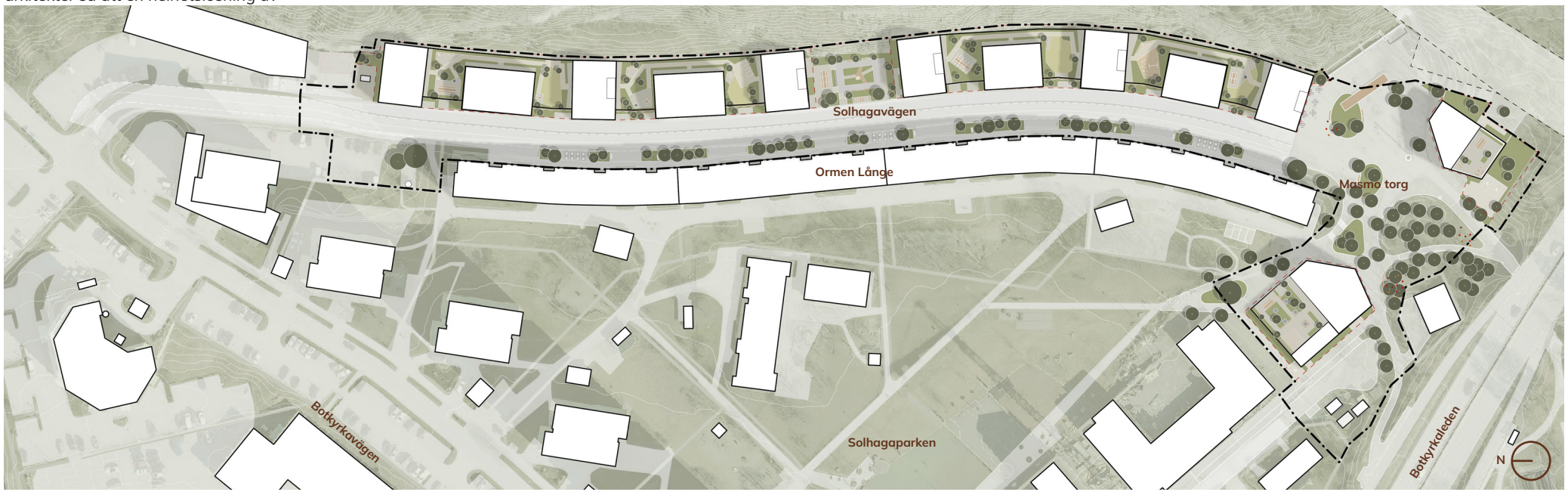
Bilden visar exempel på föreslagen plantering och möblering för det nya torget.

Bilden visar visionen för torgets atmosfär, rumslighet och grönska.

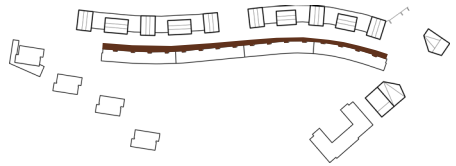

Visualisering av den nya torgmiljön som refererar till omgivningen.

Översiktsplan 1:1500 (A4)

4.2 • Solhagavägen

STYRANDE GESTALTNINGSPRINCIPER

Utformningen av allmän plats på Solhagavägen utgår från tre styrande gestaltningsprinciper.

Rytm och kulturmiljö
Ormen Långe är en imponerande byggnadsvolym som slingrar sig fram längs Solhagavägen och Masmoberget. Byggnaden är tydligt sektionerad vilket ger fasaden en rytm som även framhålls som betydelsefull i kulturmiljöutredningen. Det finns även åtta konstverk på fasaden med intilliggande planteringar invid varje entré som kulturmiljöutredningen poängterat är av stort värde för kulturmiljön utmed Solhagavägen. Fasadens rytm samt konstverken har därmed delvis varit styrande i omgestaltningen av gaturummet. Vid varje entrépar och konstverk har en generös öppning utformats i det gröna stråket för att fortsatt kunna visa konsten för förbipasserande på gatan samtidigt som dessa regelbundna öppningar speglar rytmen i fasaden.

Grönt stråk och regnbädd
Vid gestaltningen av Solhagavägen har ett sammanhängande lummigt grönt stråk varit visionen att sträva mot. En viktig utgångspunkt har varit att det gröna stråket ska kunna tillgodose dagvattenfördröjande åtgärder för det vatten som hamnar på gatan i största möjliga mån. Ett sammanhängande grönt stråk har dock ställts mot andra prioriterade funktioner som exempelvis tillgänglighet och angöring till Ormen Långe, utrymme för parkeringsplats för rörelsehindrade och hänsyn till befintlig kulturmiljö vilket påverkat stråkets möjliga utbredning.

Det gröna stråket utformas som en regnbädd med ett djup om ca 30cm. Vidare beskrivning av regnbäddens uppbyggnad återfinns i den sektion som redovisas senare i detta gestaltningsprogram.

Platsbildning och möbleringszon
Ett viktigt inslag i gestaltningsidén är att integrera platser med möjlighet att uppehålla sig inom det gröna stråket, soffor har placerats ut med regelbundenhet i strategiska lägen. Dessutom har stråket utformats med fyra platser inom det gröna stråket där du kan hitta din plats mitt i stråket med möjlighet att sitta ner en stund.

STYRANDE GESTALTNINGSPINCIPER

- Rytm och kulturmiljö
- Grönt stråk och regnbädd
- Platsbildning och möbleringszon

1. Rytm och kulturmiljö

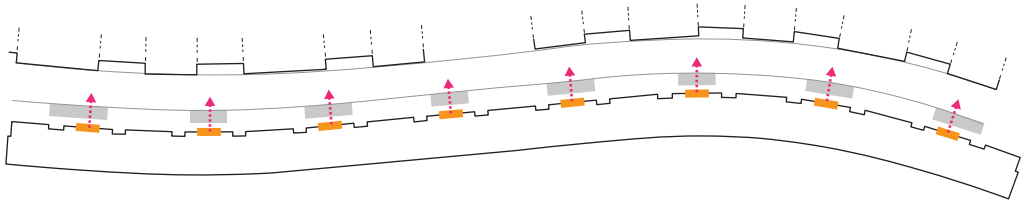

2. Grönt stråk och regnbädd

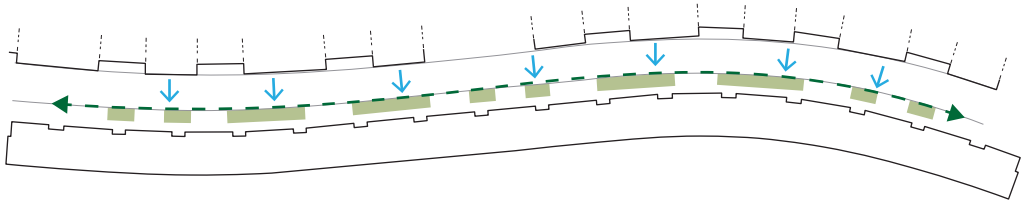

3. Platsbildning och möbleringszon

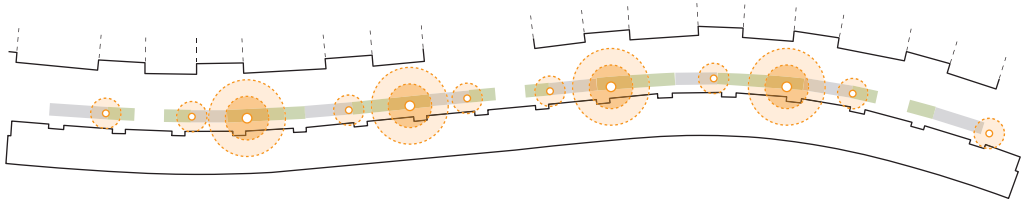
1. Rytm och kulturmiljö

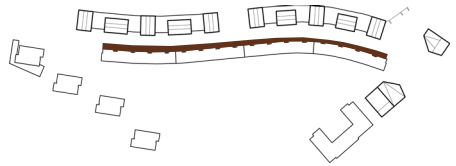
2. Grönt stråk och regnbädd

3. Platsbildning och möbleringszon

4.2 • Solhagavägen

FUNKTIONELLA GESTALTNINGSPRINCIPER

Målsättningen är utforma ett gaturum med höga vistelsevärden samtidigt som det också är användbart och funktionellt. Trafiken måste givetvis få tillräckligt med utrymme vilket inbegriper fordon, cyklister och fotgängare. Vidare ska gestaltningen fläta samman kraven på tillgänglighet, parkeringsbehov, utrymme för avfall och återvinning samt tillgodose behovet av drift och underhåll.

Parkeringsplats för rörelsehindrade och angöring
Boverkets riktlinjer säger att det inom 25 meter från tillgänglig entré skall finnas möjlighet till angöringsplats samt en parkeringsplats för rörelsehindrade. Utformning av ett sammanhängande grönt stråk utmed Solhagavägen har styrts av dessa riktlinjer. Dessbättre har Boverkets riktlinjer för tillgänglighet varit möjliga att kombinera med de hänsyn som tagits till befintlig kulturmiljö som beskrivs i föregående avsnitt.

Återvinningsstation och avfall
Avståndet mellan byggnadens entréer och utrymmen eller anordningar för avfall bör inte överstiga 50 meter för flerbostadshus. Idag återfinns Ormen Långes avfallshantering utmed Solhagavägen. I samband med ombyggnaden av Solhagavägen föreslås att även återvinningen flyttas ut på gatan och hanteras i nedsänkta sopkassuner, se referensbild. På detta sätt komprimeras ytorna som upptas av återvinningsstationer och avfall. Utformningen av gaturummet innehåller tre platser för återvinningsstation och avfall, vilket tillgodoser avståndet med max 50 m från respektive entré.

Föreslaget i plan är utformat för nedgrävda avfallscontainers, där endast inkasttoppen är synlig med en helgjuten vattentät betongkassun. Måtten för kassunerna är i detta förslag anpassade efter en viss produkt. I senare skede bör liknade andra system jämföras för att utvärdera systemen mot varandra.

Säkerhet
Eftersom regnbädden utformas med ett djup om 30cm och vertikala väggar bör regnbädden förses med ett inspringsskydd. För att inte utgöra ett längsgående hinder för trafiken placeras inspringsskyddet 30cm från kantsten. Platsbildningar som utformats inom regnbädden vänder sig mot Ormen Långe och ansluter ej ut mot Solhagavägen för att undvika konflikt mellan gångtrafikant och bilister.

Drift och förvaltning
Underhåll och skötsel av anläggningen är viktigt att beakta redan vid planeringen. Det är säkerställt att driften av gångbanan och det gröna stråket utmed Ormen Långe kan fungera effektivt genom att lämna en zon utan hinder om 2,5m utmed fasad. Befintliga planteringar framför konstverken på Ormen Långes fasad föreslås får en ny mer robust kantsten i granit för att skydda dem från intrång vid skötselinsatser som sker över året såsom snöröjning mm.

FUNKTIONELLA GESTALTNINGSPRINCIPER

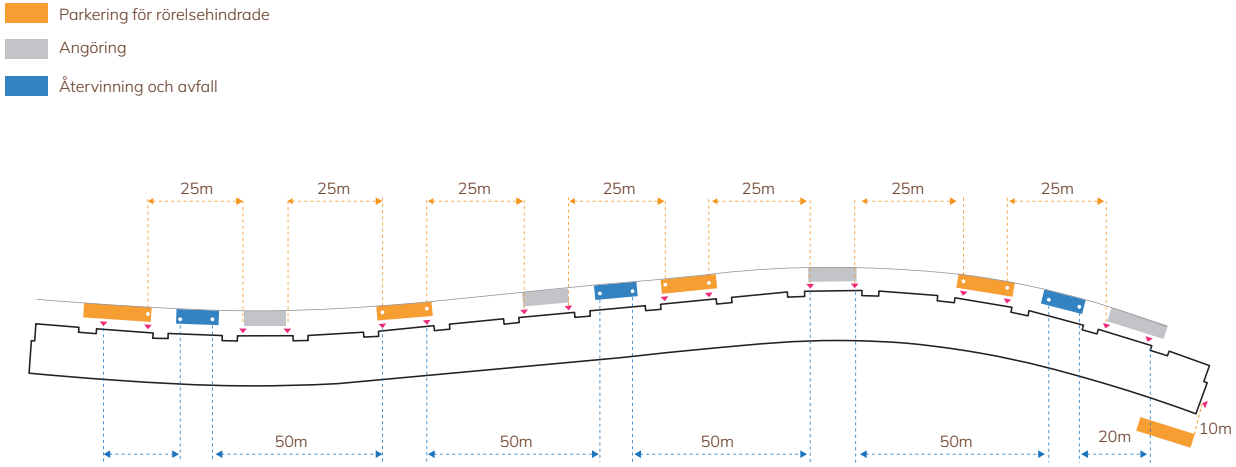
- Parkering för rörelsehindrade och angöring
- Återvinningsstation och avfall
- Säkerhet
- Drift och förvaltning

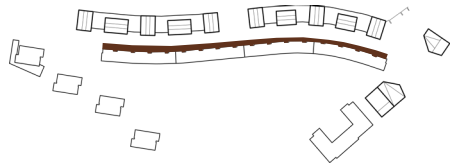
Parkeringsplats för rörelsehindrade

Nedgrävda avfallscontainers

4.2 • Solhagavägen

VÄXTGESTALTNING

I regnbäddarna föreslås en varierad plantering av både flerstammiga och uppstammade träd av fem olika arter. Även träden placering varieras inom regnbädden för att skapa en dynamisk och omväxlande upplevelse av det gröna stråket. Att variera arter skapar även en mer resilient växtkomposition med lägre risk för att drabbas av en sjukdom som slår ut hela beståndet. Tre träd på högstam har valts; Quercus palustris (kärrek), Tilia cordata, 'Rancho' (en något lägre skogslind) och Gleditsia triacanthos 'Skyline' (korstörne). Som flerstammiga träd vill använda oss av Amelanchier laevis fk Bäcklösa E (kopparhäggmispel) och Acer tataricum fk Falun E (rysk lönn) som idag återfinns längs Solhagavägen.

Som marktäckare i regnbädden föreslås ett gräs, Calamagrostis brachytricha (diamantrör), gräset kombineras med Hemerocallis 'Arctic snow' (daglilja) och Veronicastrum virginicum (kransveronika). Buskar och högre perenner undviks för att inte skapa en otrygg plats mellan regnbädden och Ormen Långe.

Quercus palustris
(kärrek)

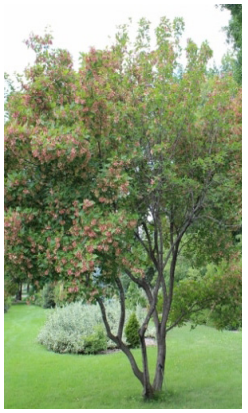
Tilia cordata 'Rancho'
(skogslind)

Gleditsia triacanthos 'Skyline'
(korstörne)

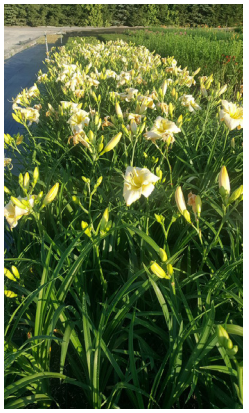
Amelanchier laevis fk Bäcklösa E (kopparhäggmispel)

Acer tataricum fk Falun E
(rysk lönn)

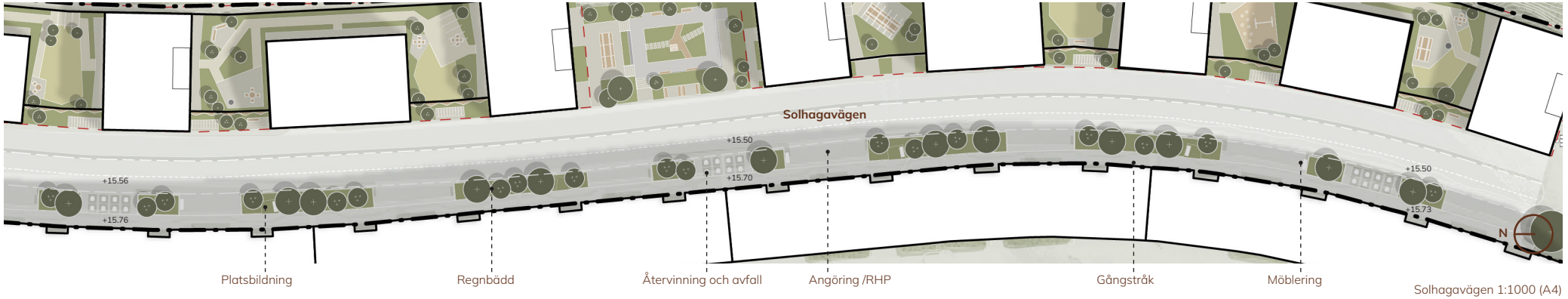
Calamagrostis brachytricha
(diamantrör)

Hemerocallis 'Artic Snow'
(daglilja)

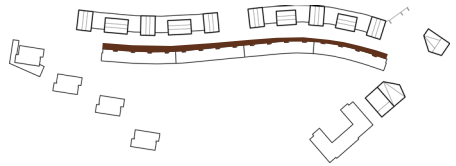

Veronicastrum virginicum
(kransveronika)

Solhagavägen 1:1000 (A4)

4.2 • Solhagavägen

MÖBLERING OCH DETALJER

Ytskikt
Gångstråket utmed Ormen Långe utförs i släta betongplattor i förband för att tillgodose tillgänglighet men samtidigt skapa en yta som skiljer sig från körbanan som asfalteras. Detsamma gäller för ytorna avsedda för angöring och RHP, här föreslås dock en annan marksten som accentuerar skillnaden mellan ytorna för gångbana respektive angöring. På andra sidan Solhagavägen asfalteras cykelbanan medan gångbanan och säkerhetszonen mellan gata och cykelbana beläggs med släta betongplattor i förband.

Möblering
Vid val av möbler till allmän plats har utgångspunkt tagits i Huddinge kommuns Material- och produktguide. Här förespråkas användningen av soffan April Stavanger från Vestre med både arm- och ryggstöd. I slutet av Solhagavägen i riktning mot Masmo torg föreslås en svängd bänk som fint omfamnar ett befintligt större träd. Det är av stor vikt att bänken förankras på sådant sätt att trädets rotsystem påverkas i minsta möjliga mån. Denna bänk tjänar ytterligare ett syfte, den leder fotgängare bort från ormen Långes fasad vilket fredar de lägenheter som är belägna i markplan från passage precis utanför.

Regnbädden utrustas med inspringsskydd av plattstål som förhindrar att någon eller något ofrivilligt ramlar ner i regnbädden.

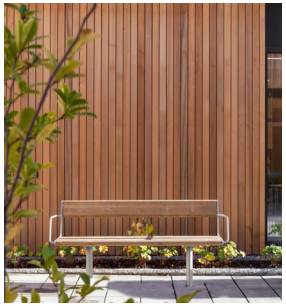
Som skräpkorgar föreslås modellen Jacob från Lappset. Denna modell står idag på Masmo torg och har en tidlös och neutral design som passar väl in på Solhagavägen.

Solhagavägen 1:2000 (A4)

Inspringsskydd av plattstål

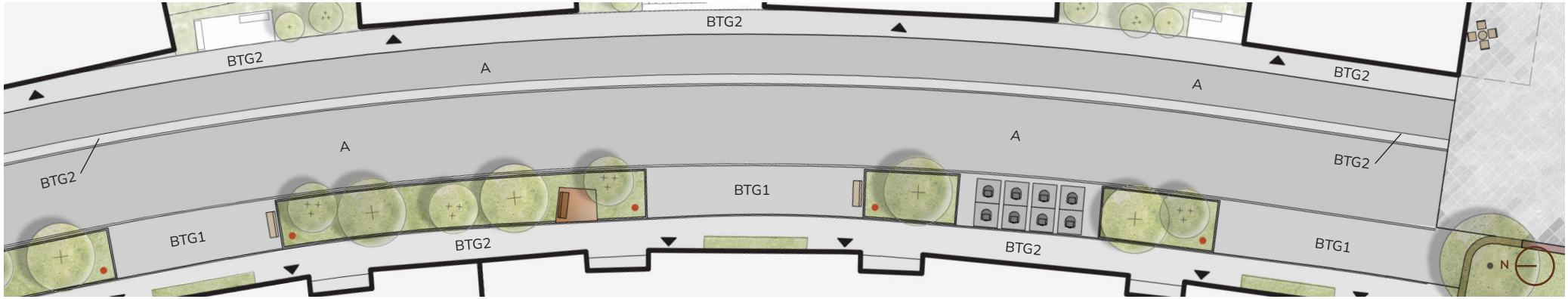
Soffa April Stavanger, Vestre

Skräpkorg Jacob, Lappset

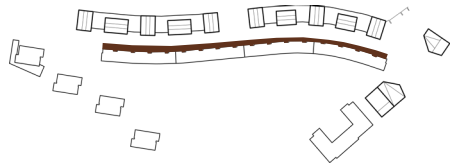

Bänk Vroom, Vestre

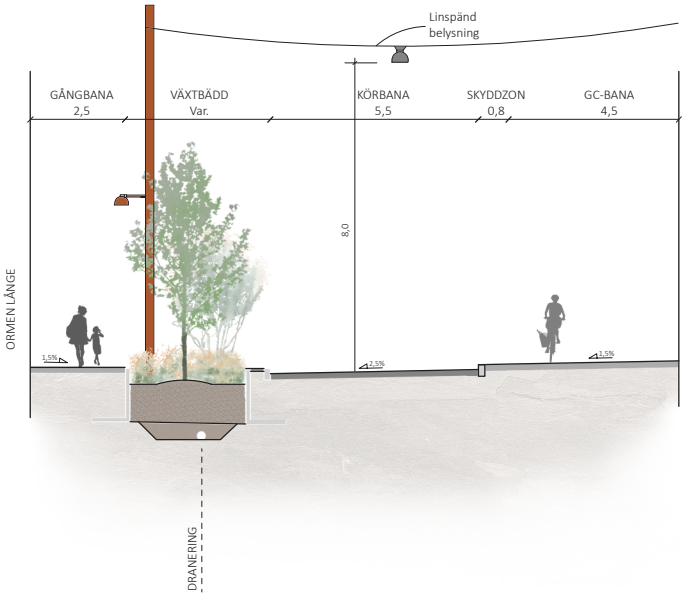
Planutsnitt Solhagavägen 1:400 (A4)

4.2 • Solhagavägen

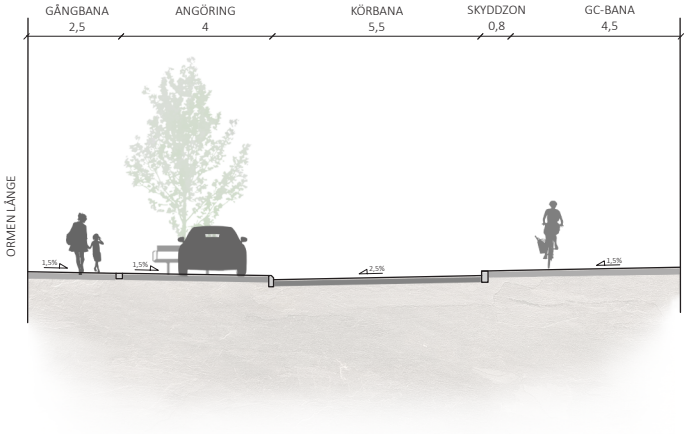

SEKTIONER

Sektionerna genom Solhagavägen visar måttkedjan genom gaturummet på två platser. Styrande mått har varit en 2,5m bred gångbana utmed Ormen Långe som även säkerställer utrymme för effektiva skötselinsatser, körbanan med en bredd på 5,5m följt av en skyddszon om 0,8m mellan körbana och gång- och cykelbana (GC). Gång- och cykelbanan har en bredd på 4,5m. Resterande utrymme (varierar mellan 3,5m till ungefär 4m brett) lämnas till det längsgående gröna stråket som även inrymmer RHP, angöring till Ormen Långe och avfallshantering. Det huvudsakliga ledningspaketet för vatten och fjärrvärme ligger under körbana och GC, se sektion

Sektion 1:200 (A4)

Sektion 1:200 (A4)

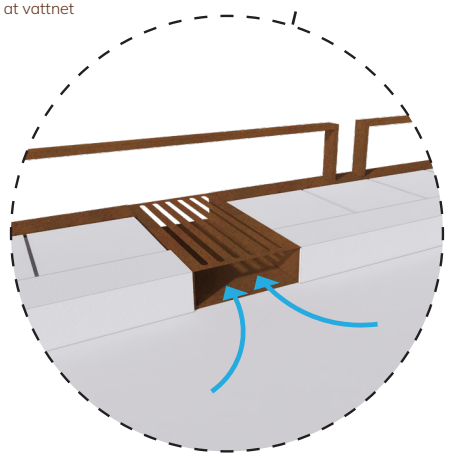
Regnbädden

Som nämnts ovan anläggs regnbäddar utmed Solhagavägen i den utsträckning som är möjlig med hänsyn till övriga funktioner. Kanterna utformas med vertikala sidor som möjliggör att maximal vattenvolym kan hållas i regnbädden vid höga flöden. Nivåskillnaden mellan kantsten och botten på regnbädden blir ungefär 30 cm. Intaget av vatten från gatan sker genom en öppning i kantstenen som leder vattnet in i regnbädden genom en låda, se skiss. Från Ormen Långe lutas marken ner mot bäddarna och vattnet rinner över kanten ner i bädden. I botten av regnbädden placeras en dräneringsledning som leder bort överflödigt stående vatten. Regnbädden konstrueras även med ett bräddavlopp i nivå strax under kantsten, avloppet kopplas samman med dagvattensystemet som försäkrar mot att regnbädden inte svämmar över vid höga flöden.

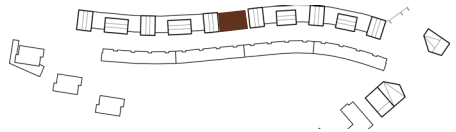
Princip för nädsänkt växtbädd

Princip för intaget at vattnet

4.2 • Kvartersparken

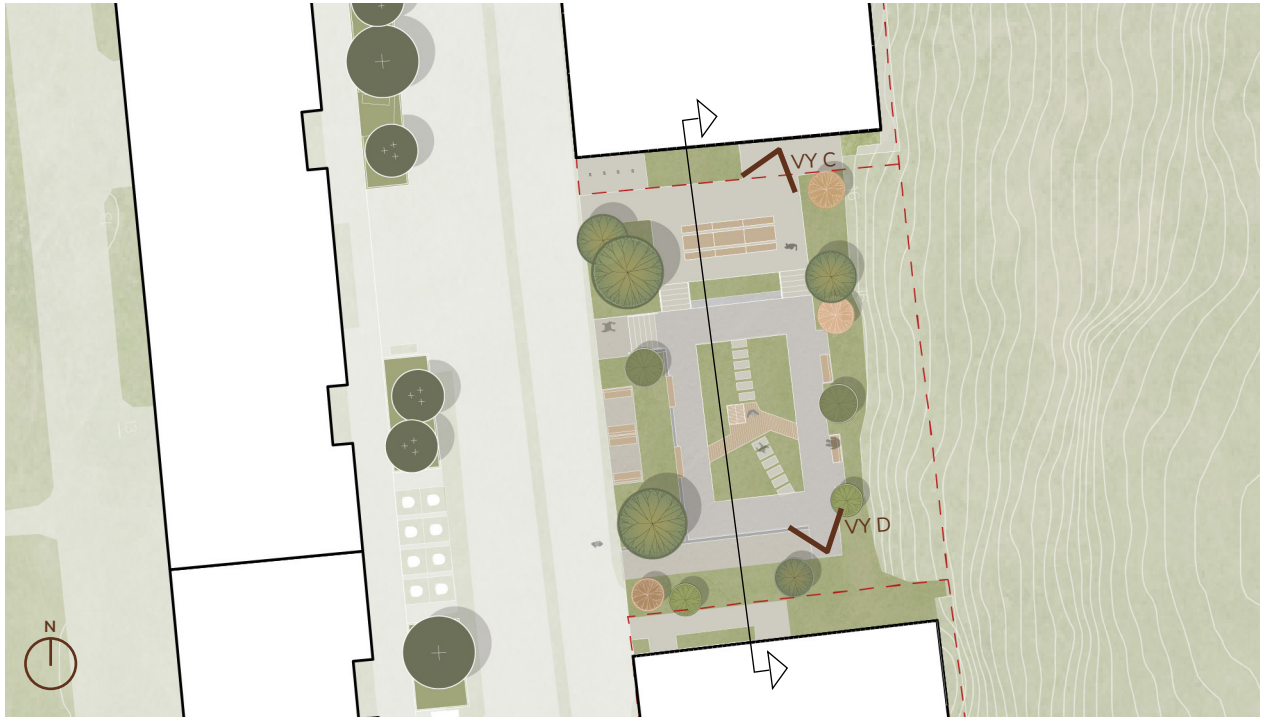
KVARTERSPARKEN

Längs Solhagavägen planeras en fickpark. Fickparken fyller en viktig funktion som släpp mellan fasaderna längs Solhagavägen. En lummig oas där det urbana möter naturen och naturreservatet gör sig påmint i gaturummet. Här finns möjlighet till bänkar i solläge, större träd vars kronor breder ut sig i gaturummet. Parken fungerar som skyfallspark och är gestaltad för att fördröja större mängder vatten.

Fickparken utformas med ett striktare formspråk som ger parken dess karaktär. Parken är uppdelad i två nivåer med ett övre rum som ansluter mot gatan och ett nedre. I hjärtat av det nedsänkta parkrummet finns en stor perennplantering. I planteringen placeras trampstenar och plattform av trä som möjliggör för parkens besökare att röra sig genom parken i flera riktingar samt komma nära växtmaterialet.

GESTALTNINGSPINCIPER

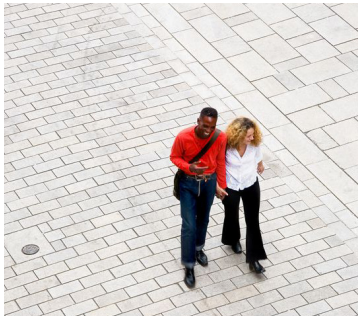
- Detaljering: Gestaltas som en fickpark med höjd detaljering i materialitet och växtgestaltning.
- Växtlighet: Trädkronor som sprider ut sig i gaturum och lockar besökare. Vegetationen erbjuder olika kvaliteter under året, det finns alltid något nytt att upptäcka.
- Skyfallshantering: Skapa en park som kan hantera stora mängder skyfall samtidigt som den blir en vacker och behaglig plats att vistas i.

Planutsnitt 1:500 (A4)

Sektion 1:200 (A4)

Markbeläggningen av granit på det övre rummet, stenmjöl med fris av storgatsten i nedre rummet

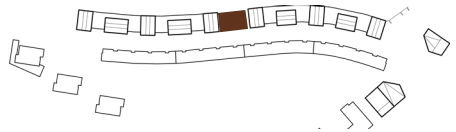

I det övre rummet blandas den flammade stenen med grovhuggen sten som kopplar an till berget.

Murar och trappor av granit sänker ner parken och gör att den kan ta emot och fördröja skyfallsvatten. Referens: James Aldrige Landscape,

4.3 • Kvartersparken

KVARTERSPARKEN

Övre parkrummet
Parken ramas in av busk- och perennplanteringar som tillsammans med Masmoberget och den nedsänkta delen från gatan ger parken en stark rumslighet. I parken planteras tåliga växter som klarar perioder av torka såväl som kraftiga regn. I parkens norra del, det övre rummet, placeras ett långbord i det bästa solläget. Här kan besökare samlas, äta eller bara hänga i solen. Långbordet möjliggör för flera sällsakp att sitta ner samtidigt samt har potential att främja interaktion.

Nedre parkrummet
Parkens centrala del är nedsänkt från från gatan. Den uppförs med stenmjöl som kontrasterar mot de stenlagda ytan i övre parkrummet. Ytan kantas av bänkar som delvis anläggs på murar. I parkens mitt på trädäcket i den nedsänkta perennplanteringen placeras ett lekelement, detta utgörs i bilderna av en lekhus men det kan även vara en lekskulptur. Vid ett skyfall kan hela den nedsänkta delen av parken fyllas med vatten innan det bräddar över till gatan och leds vidrare mot Solhagaparken.

Tillgänglighet
Parken har tre entréer från gatan varav den tillgänliga består av en ramp som förläggs i parkens södra del. Parken är lätt att se in i från gatan samt överblickbar väl inne i parken.Det högre växtmaterialet placeras i grupper som bidrar till att skapa parkens rumslighet men som samtidigt lämnar siktlinjer mellan sig. Detta bidrar till att minska känslan av otrygghet både då man är i eller passerar parken.

VY C

Lummiga flerskiktade planteringerar med stor variation av arter ramas in av det strikta formspråket och granitmurarna.

Planteringen i parkens hjärta utformas som en parkperennplantering där färg, form och textur kombineras.

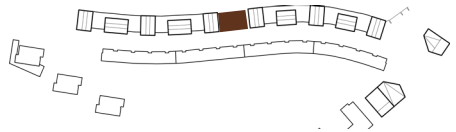

En spång och plattform av trä gör det möjligt att komma nära växterna och slå sig ner på trallen. Referens: AJ Landskap, Jaktgatan.

Vy från balkong söder om parken.

4.3 • Kvartersparken

KVARTERSPARKEN

Materialitet
Parken är med sin storlek en plats för återhämtning och sinnerliga intryck. I parken läggs ett stort fokus på materialitet med natursten samt en abitiös växtgestaltning med växter som framhäver årets fyra årstider. Genom växtmaterialet förändras parken under året, från vårvinterns första lökar till sommarens breda färgpallet och slutligen vackra trädstammar och prydnadsgräs med vinterståndare under årets slut.

Lekvärde
Parken erbjuder ett lekvärde genom sin form med möjlighet att röra sig runt och genom på olika sätt samt genom växtmaterialet. Växter med ätbara bär alternativt löst material som fruktställningar eller kottar kan bidra till fantasilek. Ytterligare lekvärde kan tillföras genom konst och lekskulpturer.

VY D

Exempel på lekskulptur som kan placeras i parken. Referens: Richter Spielgeraete.

Återbrukade stockar från platsen används för balanslek och faunadepå.

Trampstenar över planteringen bidrar med lekvärde. Referens: The Brooklyn Naval Cemetery Landscape

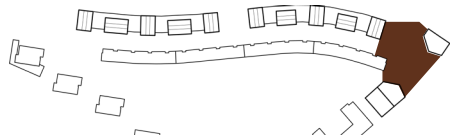

Tillgänglig entré till parkens inre del samt upptäcksstig med busklek och ett lekhus.

ILLUSTRATION MASMO TORG OCH TORGHUSEN, VY FRÅN TUNNELBANANS ENTRÉ MOT SYDVÄST

4.4 • Masmo torg

EN SAMMANLÄNKANDE PLATS

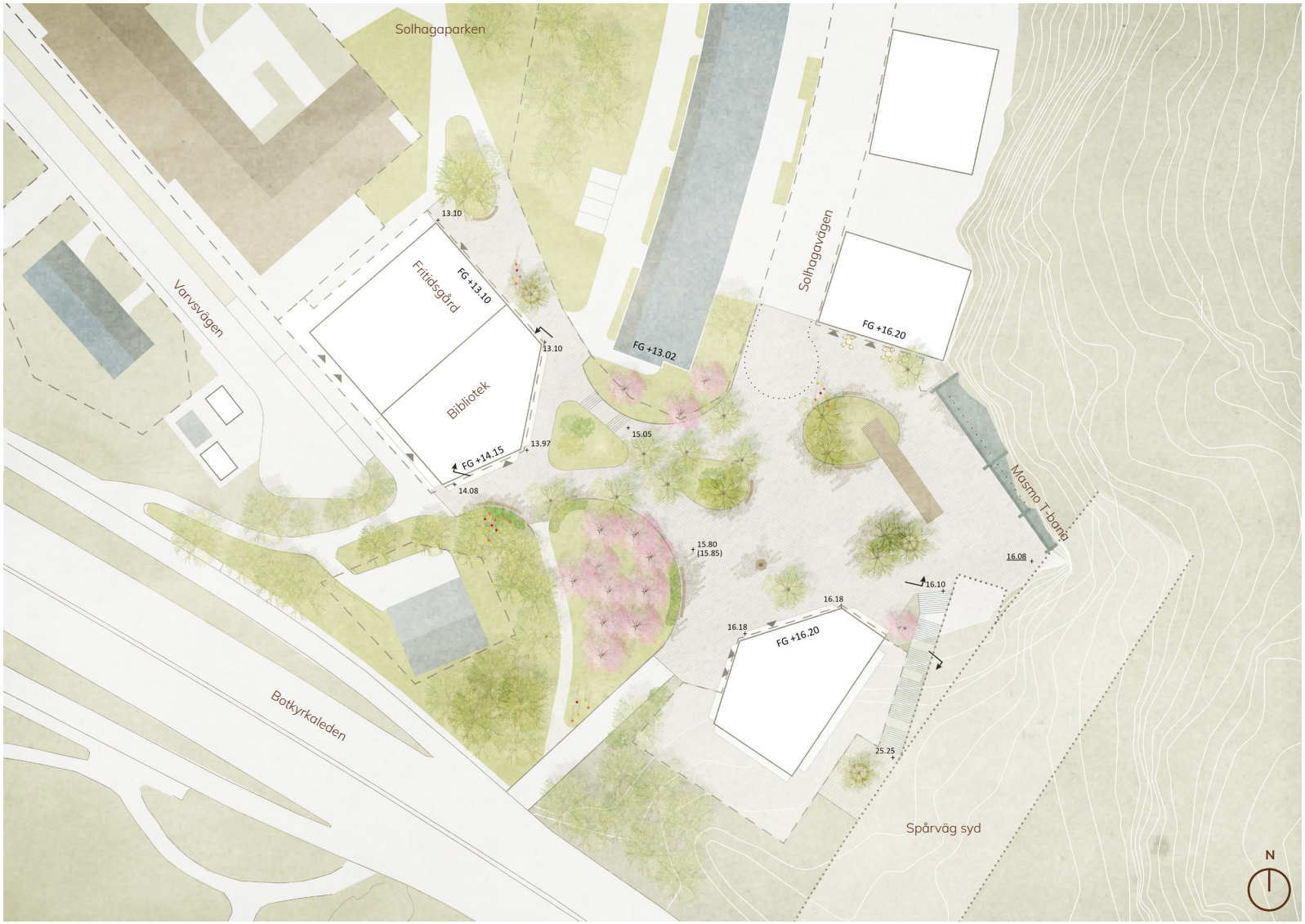
Masmo torg är en knutpunkt i området och har, i och med den planerade förtätningen, goda förutsättningar att stärkas ytterligare som naturlig mötesplats.

Torget är redan idag en nod för kollektivtrafiken med tunnelbaneuppgång och närhet till busshållplatser. Med den planerade stationen för Spårväg syd förstärks denna roll ytterligare, samtidigt som nya målpunkter tillkommer som bibliotek, fritidsgård, bostäder och publika lokaler med goda lägen för uteserveringar, som kommer locka fler besökare till torget. Med den nya bostadsbebyggelsen och den planerade spårvägen får torget en betydligt mer urban inramning än idag.

I nordost avgränsas torget idag av det högresta Masmoberget, där ingången till tunnelbanan är insprängd, samt av gaveln till bostadskvarteret Ormen Långe. I nordväst gränsar det till en grönyta med körsbärsträd framför en skärm av lärk och lövträd mot Botkyrkaleden. I framtiden kommer torget även kantas av tre nya bostadshus samt en trappkoppling upp till den planerade spårvägsplattformen samt till Gömmarens naturreservat.

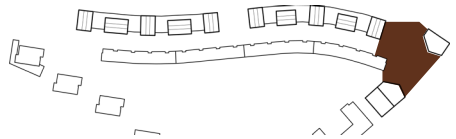
Flera välanvända stråk ansluter till torget: i söder via gångtunnel till Myrstuguberget, i norr till Solhagaparken, och från väster via busshållplatser på Botkyrkaleden samt Varvsvägen. Även Solhagavägen ansluter.

Att på ett medvetet sätt fånga upp dessa gångstråk och målpunkter till en tydligt definierad torgyta - Masmo torg - har varit en grundläggande gestaltningsprincip i arbetet.

Masmo torg 1:1000 (A4)

4.4 • Masmo torg

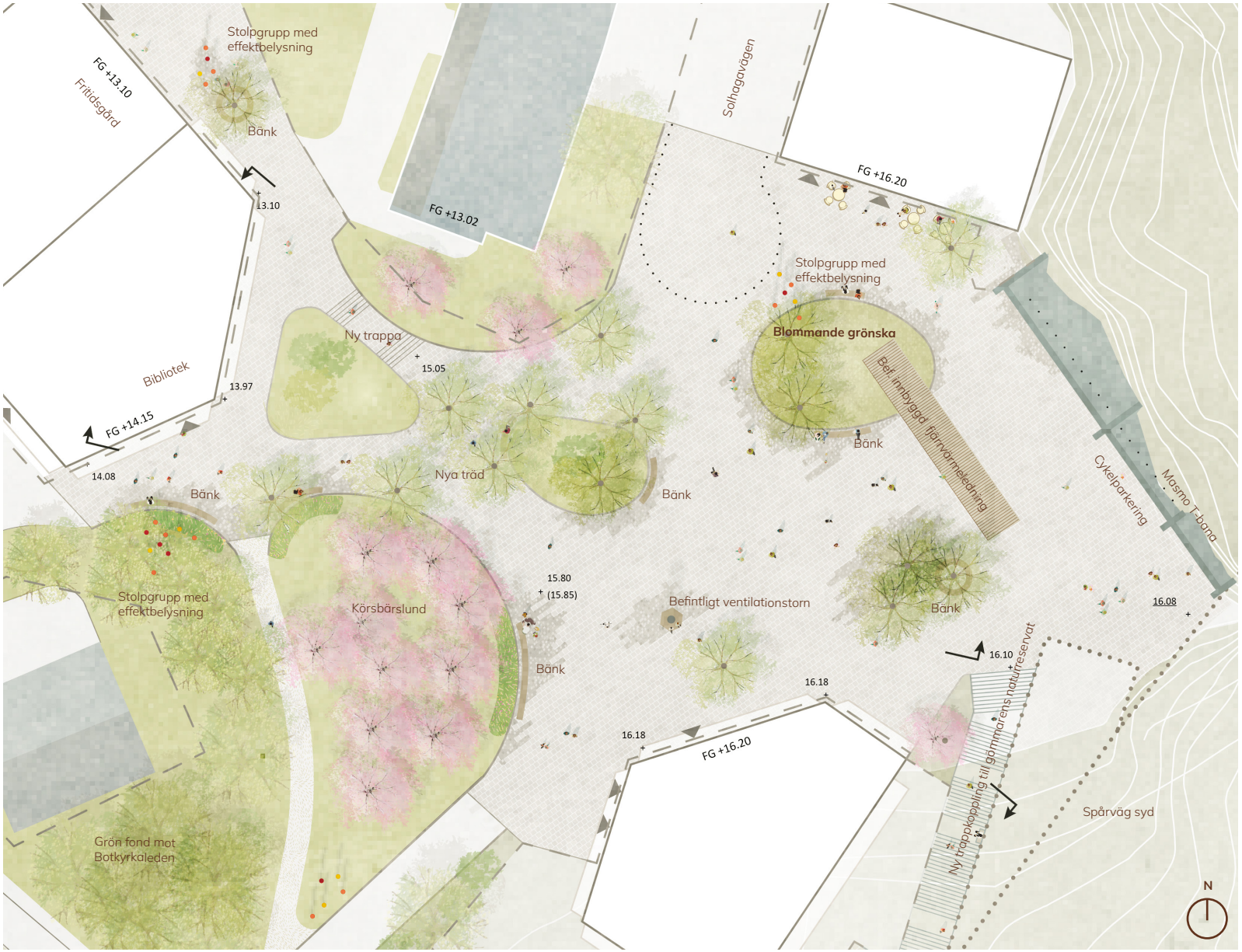
GESTALTNINGSPRINCIPER FÖR TORGYTAN

Torgytan får ett nytt sammanhängande golv med beläggning av betongplattor i kombination med smågatsten. När mycket av torgets befintliga gröna inramning försvinner i och med ny bebyggelse, föreslås nya träd och planteringar i större sammanhängande ytor, kantade av långsoffor och bänkar i olika väderstreck.

Mitt på torget skapas en större, öppen yta. Enligt den sociala konsekvensanalysen önskar de boende ett flexibelt torg som möjliggör tillfälliga aktiviteter som julmarknad, torghandel och evenemang för barn och unga. Förbättrade vistelsevärden genom fler sittplatser, grönska och bättre belysning har också efterfrågats, liksom tryggare ytor mellan torg och stråk kvällstid. Dagens röd-orangea stolpar som står framför tunnelbaneentrén föreslås bevaras och placeras i täta dungar med effektbelysning som markerar torgets tre huvudentréer.

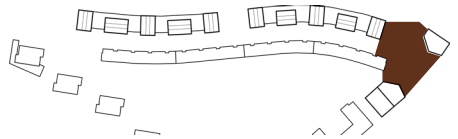
MÅL FÖR TORGETS UTVECKLING

- Utveckla torget till en levande mötesplats för området.
- Tillföra vistelsevärden som sittmöbler, grönska och god belysning.
- Tillskapa en öppen, flexibel yta med möjlighet för tillfälliga evenemang .
- Omhändertagna och aktiverade ytor mellan torg och stråk för att bygga bort otrygghetskänslor kvällstid.
- En tydlig, definierad plats som fångar upp anslutande stråk och byggnader.

Masmo torg 1:500 (A4)

4.4 • Masmo torg

GESTALTNINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

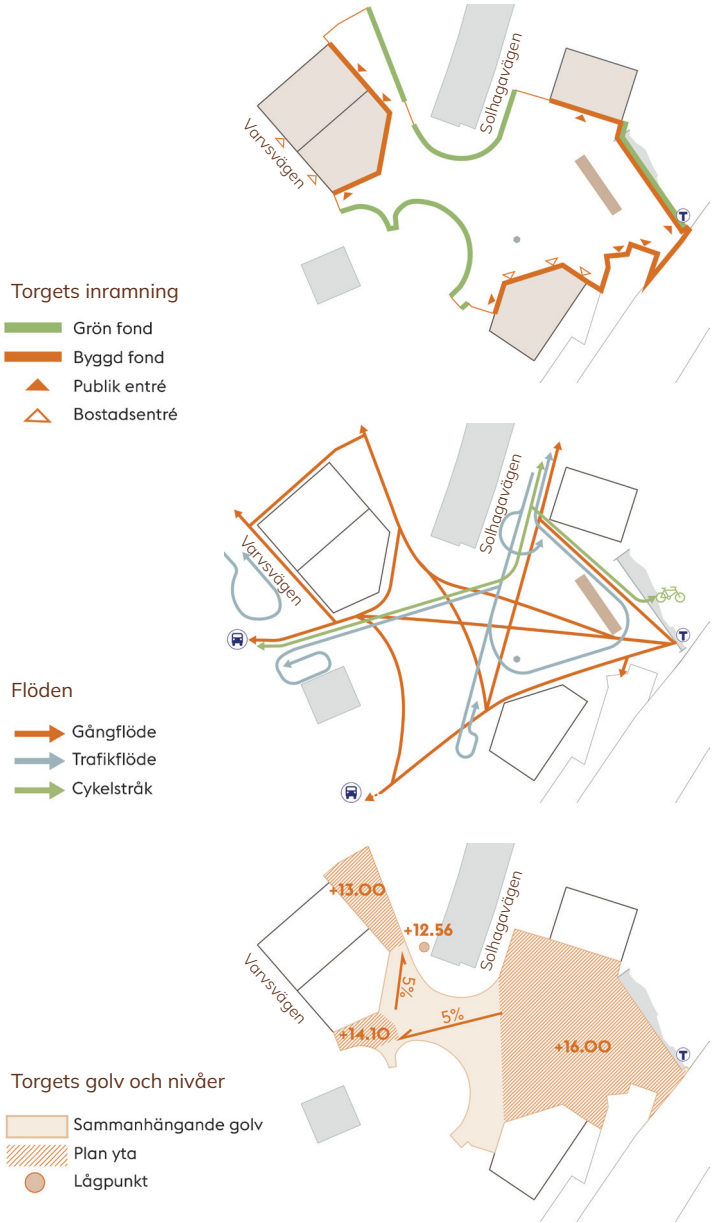
Torgets inramning
De nya bostadshusen i kombination med Masmobergets bergvägg samt de planerade plattformarna med tillhörande trappkoppling till Spårväg syd bildar en byggd och urban inramning av torget. I norr behålls den befintliga, gröna inramningen med den grönyta på fastighetsmark som omger bostadshuset Ormen långe, och i torgets gräns mot sydväst bevaras den befintliga grönytan med körsbärsträd. De båda torghusen har bostadsentréer och lokaler som vetter mot torget. Byggnaden som ansluter till Varvsvägen och entrén till Solhagaparken inrymmer bibliotek och fritidsgård.

Torgets nya utbredning förhåller sig till nya entrélägen och en sammanhållen torgyta breder ut sig och tar tag i de nya byggnaderna.

Flöden
Flera välanvända gångflöden leder till och från Masmo torg. Fotgängare rör sig till och från Myrstuguberget genom gångtunneln under Botkyrkaleden samt upp till busshållplatsen på Botkyrkaleden. Den planerade bebyggelsen på Varvsvägen och Solhagavägen gör att dessa flöden förväntas öka. Det planerade biblioteket och fritidsgården blir nya betydelsefulla målpunkter nära torget. Kopplingen mellan Masmo torg och Solhagaparken är prioriterad att bevara och förtydliga. I det nya förslaget tillförs ett tillgängligt stråk mellan Masmo torg och Solhagaparken och kopplingen till parken förtydligas när torgets yta breder ut sig ända fram till parkentrén. Gömmarens naturreservat föreslås också få en ny trappkoppling som sammanlänkas med spårvägens plattform.

Ett av Huddinge kommun utpekat cykelstråk leder över torgytan från Solhagavägen ner mot Varvsvägen och förgrenar sig vidare upp mot Botkyrkaleden. Ett annat cykelstråk passerar torget i riktning till eller från gångtunneln mot Myrstuguberget. Fler cykelparkeringar beräknas behövas i närheten av entrén till tunnelbanan när exploateringen runt torget är genomförd. Pollare för fastlåsning av cyklar föreslås placeras i väderskyddat läge under betongkonstruktionen, invid entrén till tunnelbanan.

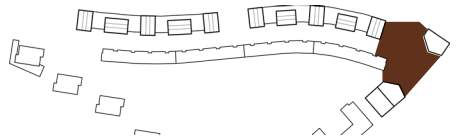
Torgets golv och nivåer
Torgytan framför tunnelbanan är underbyggd och består av en större, i princip plan yta. Marken faller sedan ner mot Varvsgatan och Solhagaparken. I förlängningen av Ormen Långes östra fasad lutar marken mer brant i riktning mot Solhagaparken. För att lyckas ansluta till parken med ett tillgängligt stråk med max 5% lutning, krävs en sicksackrörelse ner mot Varvsvägen och den nya biblioteksentrén, som sedan viker av mot parken utmed den nya byggnaden. En ny trappkoppling föreslås i det brantaste läget mellan den övre torgytan och parken. Torget får på detta sätt också tre planare ytor. En större framför tunnelbanan och två mindre framför biblioteket och fritidsgården. De möbleras på likvärdigt sätt med sittplatser, grönska och smyckas med de röda stolparna.

GESTALTNINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

- Torgets inramning - nya byggnader
- Flöden och målpunkter
- Tekninska förutsättningar
- Vind och vatten
- Lutningar och tillgänglighet

4.4 • Masmo torg

TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

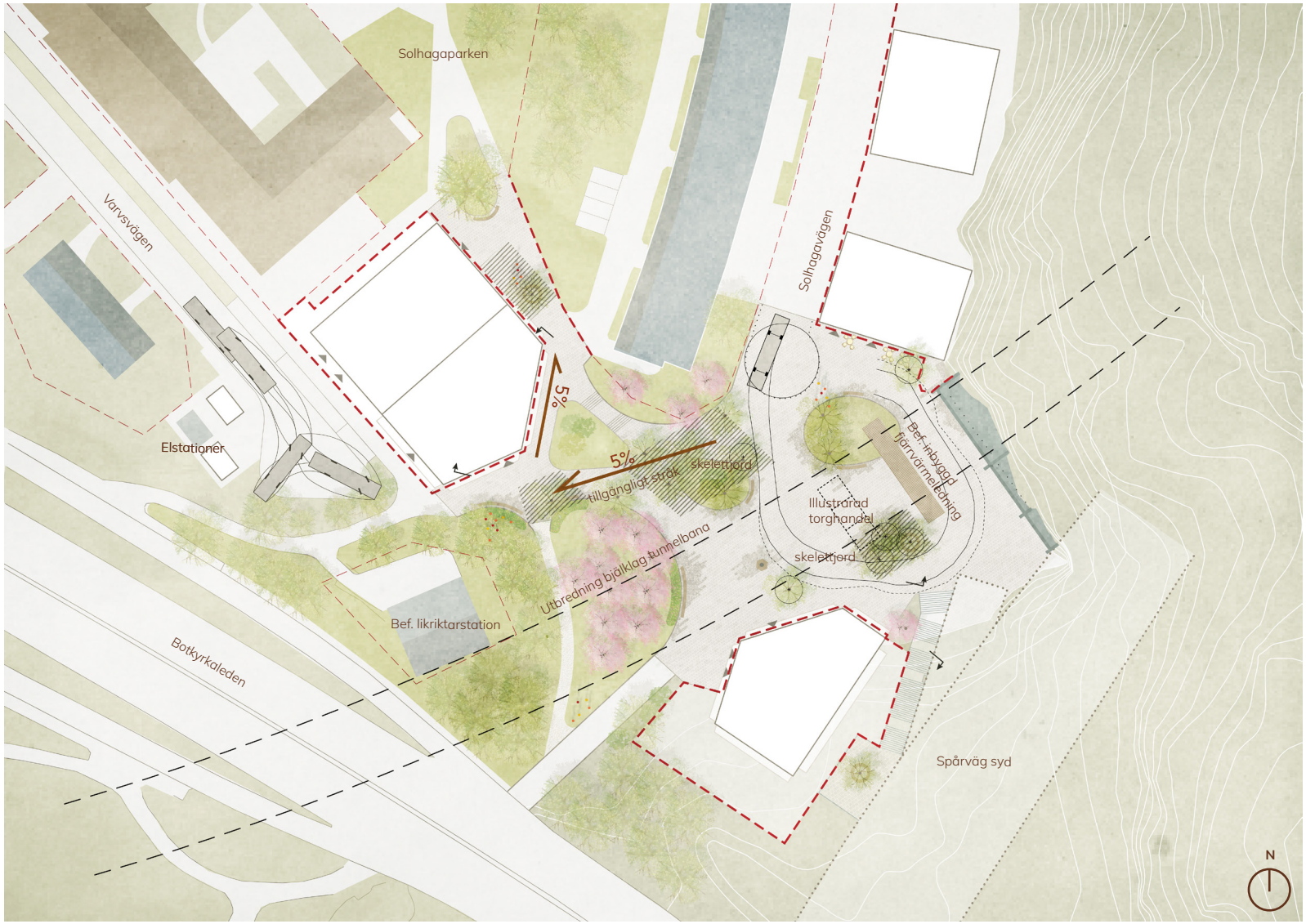
Tunnelbanan passerar under torgytan och redovisas i plan som streckade linjer över torget. Tunneln ligger mycket grunt och det är därför inte möjligt att inom denna zon anlägga något under marknivå, som t ex träd. Däremot finns det möjlighet till upphöjda planteringar eftersom tunnelns bärighet är god.

En fjärrvärmledning passerar över torget i nord-sydlig riktning. Där ledningen passerar tunnelbanans underjordiska tunnel kommer den upp i dagen. Ledningen döljs idag av en trälåda. En process pågår för att utreda om fjärrvärmeledningen kan flyttas till ett nytt läge. Tillsvidare utgår förslaget från att dagens lösning med träinbyggnaden blir kvar.

Fordon som ska trafikera torgytan ska dels angöra till det sydöstra bostadshusets entréer, lokal, miljörum och RHP. Vidare måste leveransfordon kunna angöra entrén till tunnelbanan som har en kiosk i vänthallen. En slinga som kan inrymma denna trafik möjliggörs på torgytan. Fordon (personbilar) behöver även ha möjlighet att vända i avslutet på Solhagavägen.
I Varvsvägens norra del anläggs en ny vändplan typ 3 samt angöring och RHP för det nya bostadshuset på kvartersmark.

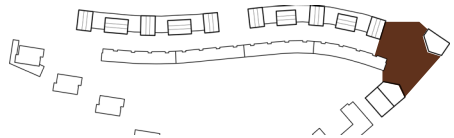
Det vatten som faller på torget kommer fångas upp och fördröjas i sammanhängande skelettjordsvolymer som de nya träden planteras i. Enligt dagvattenutredningen behövs minst 80 kvm skelettjord på torget. Delar av dagvattnet kommer också leta sig ner mot Varvsvägen respektive Solhagaparken och infiltreras i de gröna ytorna i dessa zoner.

Spårväg syd, en ny förbindelse mellan Flemingsberg och Älvsjö planeras med station i Masmo. Förslaget inbegriper två nya plattformar ovanför torgets östra kant samt en ny trappkoppling upp till dessa.

Masmo torg 1:1000 (A4)

4.4 • Masmo torg

MÖBLERING OCH DETALJERING

Torget får ett nytt sammanhängande golv som definierar dess utbredning och fångar upp de inramande byggnaderna, målpunkterna och anslutande stråken. Golvet beläggs med en kombination av betongplattor, lika de som finns på platsen idag, och smågatsten. Dessa två material tillsammans är klassiska för markbeläggning på Stockholms torg och säkerställer god tillgänglighet och flexibilitet. Den råhuggna smågatstenen tar upp bergväggens materialitet och anpassar sig fint mot rundande former, där marken lutar samt som förädling av den mer stumma betongen.

På torget skapas möjlighet för vistelse och möten. Bänkar och soffor adderas i skuggiga och soliga lägen med olika utblickar över torget.

De röda och orangea stolparna som tidigare stått centralt på torget flyttas och bevaras i grupper placerade vid entrépunkter in till torget och behåller på så sätt sin vägvisande funktion. De fortsätter att användas som ett gestaltningsgrepp i området och länkar samman torget med Solhagaparken. De föreslås också få ett tillägg av effektbeysning för ökad trygghet och utsmyckning även under de mörka timmarna.

Torget får med det nya förslaget och dess nya målpunkter en större funktion som en samlande nod i området. Ett tillägg av offentlig konst skulle ytterliggare bidra till att stärka platsens dignitet. Utsmyckningen föreslås vara kopplat till biblioteket och får gärna ha ett lekvärde.

MATERIAL

Torget har en sammanållen betongplatteyta med infällda ytor av natursten.

MÖBLERING

Bänkar följer planteringsöarnas rundade former.

UTSMYCKNING OCH BELYSNING

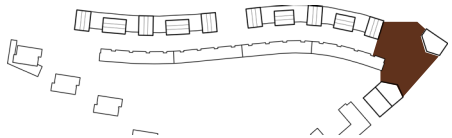

De befintliga stolparna finns kvar på torget i grupperingar med tillägg av belysning

4.4 • Masmo torg

TRÄD OCH GRÖNSKA

Dagens gröna inramning av torgets försvinner i hög grad, därför föreslås själva torget istället förses med mer grönt. Det nya tillägget kan med en mångfald i växtligheten skapa variation över årstiderna.

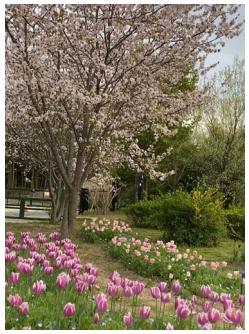
De befintliga körsbärsträden som står i grönyta behålls. Nya uppstammade träd med skir krona och ett högt krontak med siktlinje under hjälper till med att ta ner skalan från de höga byggnaderna. De nya träden ska tillföra en höstkaraktär som komplement till befintlig grönska.

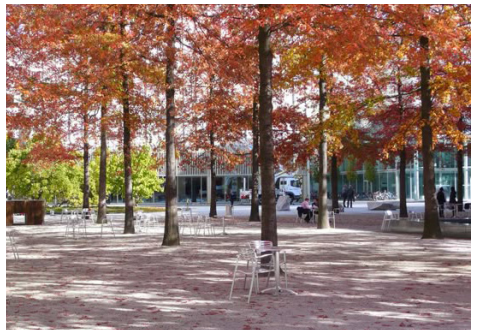
De upphöjda planteringsytorna får inslag av blommande perenner, buskar och lök. De hjälper till att skapa rumslighet och tar omhand lutande ytor och trappans kanter.

Skelettjordarna bidrar till att fördröja och rena dagvatten. Planteringar och träd bidrar också med att skapa bättre mikroklimat och vindförhållanden.

Närmst Botkyrkaleden kompletteras befintliga björkar och lärkträd med nya träd för att förstärka trädridån mot vägen.

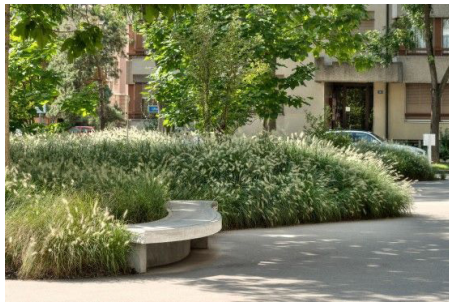
TRÄD

Befintliga körsbärsträd behålls. Nya träd föreslås ha en höstkaraktär med högre uppstammad krona. Referens: Novartis Headquarters i Basel av PWP landscape architecture.

PLANTERING

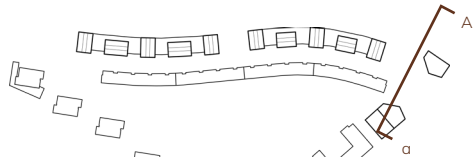
Bänkar följer planteringöarnas rundade former. Referenser från vänster: Rapp Group Headquarters i Basel av Fontana Landschaftsarchitektur och Montreal garden i Shanghai

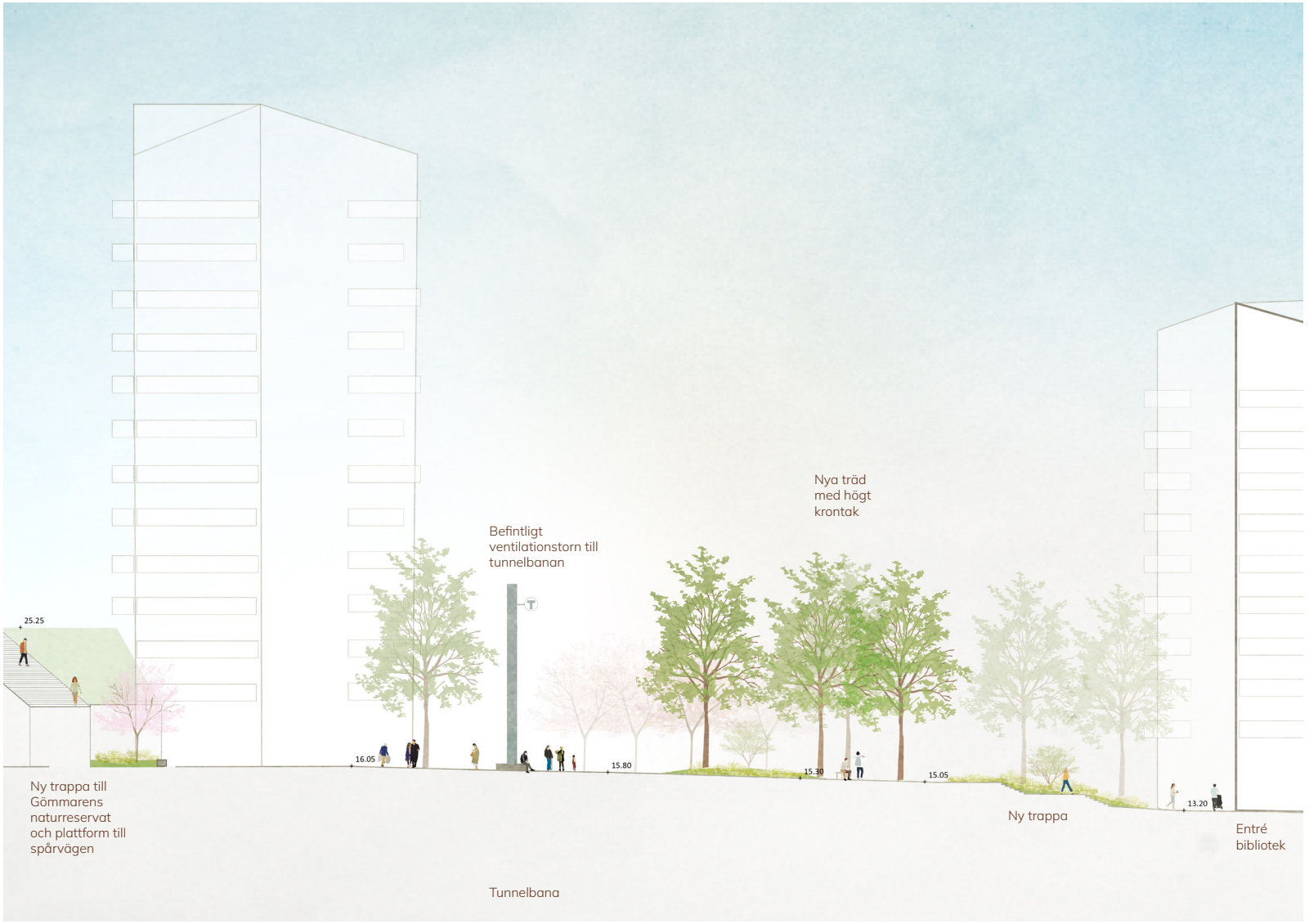
TRAPPA

Ny trappkoppling till Gömmarens naturreservat.
Referens: Rackartrappan av Nivå Landskapsarkitektur

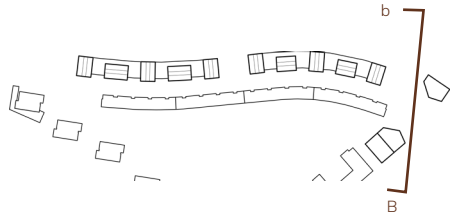
4.4 • Masmo torg

Sektion A-a 1:400 (A4)

4.4 • Masmo torg

Sektion B-b 1:400 (A4)

TITANIA

huge

LAND

RAMBØLL

COMMON PEOPLE ARCHITECTURE

Huddinge